V. — SYSTEMATISCHE CATALOGUS DER RHOPALOCERA NEERLANDICA.

DOOR R. VAN EECKE.

De collectie der inlandsche Rhopalocera vormt niet één geheel, daar de drie gedeelten waaruit zij bestaat, om allerlei redenen tot heden toe nog niet zijn samengevoegd. Het eerste gedeelte, waarin de oudste exemplaren zijn, is te vinden in de eigenlijke museum-collectie, die sinds de oprichting van het museum uit verschillende deelen der wereld is bijeengebracht; het tweede gedeelte wordt gevormd door de inlandsche exemplaren uit de Europeesche collectie van wijlen den Heer P. C. T. Snellen; het derde deel ten slotte bestaat uit de Nederlandsche collectie van wijlen den Heer J. C. de Vries. De oudste collecties, die van wijlen de Heeren Havelaar en Ver Huell, maken deel uit van het eerste gedeelte, dat daarom van belang is, omdat de gegevens voor Herklots' „Bouwstoffen" voornamelijk daaruit geput zijn. Aan het nauwkeurig noteeren der vindplaatsen werd echter in den tijd van Havelaar en Ver Huell niet de gewenschte zorg besteed, zoodat voor lepidopterologen van den tegenwoordigen tijd de beteekenis dier verzamelingen verminderd is. Toch blijven de, een eeuw oude exemplaren juist door hunnen ouderdom van beteekenis. Het is een feit, dat de fauna van een land veranderingen ondergaat en met het oog hierop moet men voorzichtig zijn met de indigeniteit van enkele door Havelaar vermelde soorten zonder meer te verwerpen. Anders is het met de exemplaren. Er zijn verscheidene exemplaren waarvan het volgens mijne overtuiging vaststaat, dat zij niet in Nederland gevangen zijn, in weerwil van het etiket met „patria". Overal, waar in het volgende de lokaliteit met „Nederland" is aangegeven, wordt bedoeld, dat de vindplaats niet nauwkeurig genoteerd werd. Daar, waar Holland als vindplaats opgegeven is (Ver Huell, Snell. v. Voll.), leze men beter Nederland.

De gevolgde systematische rangschikking is, behoudens enkele afwijkingen, die uit den Catalogus van Staudinger en Rebel. De Lycaeniden heb ik op grond mijner anatomische onderzoekingen gemeend op andere wijze te moeten rangschikken.

Na de oerbeschrijvingen zijn geciteerd Nederlandsche of in het Nederlandsch vertaalde werken, voor zoover daarin eenigszins belangrijke mededeelingen, beschrijvingen of afbeeldingen voorkomen. De citaten der uitlandsche schrijvers bewaar ik tot later, als het mij gegeven is ook den catalogus samen te stellen der Rhopalocera palaearctica.

Uit het hier onder volgende blijkt, dat de collectie Nederlandsche Rhopalocera van het museum 1345 exemplaren bevat in 74 soorten, waaronder vijf van twijfelachtige indigeniteit, t. w.: *Apatura ilia* W. V.; *Coenonympha iphis* Schiff.; *Thecla spini* Schiff.; *Chrysophanus virgaureae* L. en *Chrysophanus thersamon* Esp. Niet aanwezig zijn de stellig inlandsche soorten: *Apatura iris* L.; *Argynnis dia* L.; *Satyrus hermione* L. en *Ununcula minima* Fuessly. Werpen wij een blik in de naamlijst van Ned. Macrolepidoptera van Oudemans en Snijders (Amsterdam, 1902), dan zien wij dat daarin 70 soorten als inlandsch vermeld staan. *L. aegon* W. V. en *L. argus* L. worden echter als synoniemen opgegeven en bovendien zijn niet vermeld de soorten: *Papilio podalirius* L. en *Argynnis pales* Schiff. Alles samenvattend, zou de Nederlandsche fauna met zekerheid 73 dagvlinder-soorten rijk zijn.

Ten slotte uit ik den wensch, dat deze lijst den Nederlandschen lepidopterologen het raadplegen van 's Rijks collectie vergemakkelijken zal en beveel ik die ten zeerste voor vermeerdering en completeering aan.

Fam. 1. PAPILIONIDAE.

Genus 1. PAPILIO L.

1. *P. podalirius* L.

Linn. Mus. Ulr. p. 208, (1764); Syst. Nat. I, 2, p. 751, n°. 36, (1767). Rösel, I, p. 76, tab. II, (1746—1761). Sepp, VII, tab. XXXVI, f. 1, (1762—1860). De Graaf, Tijdschr. v. Ent. VI, p. 150, (1863). Snell. Vl. v. Ned. Macrolep., p. 69, noot, (1867). Oudemans, Tijdschr. v. Ent. L., p. XL, (1907).

1—2. ♂♂ Doesburg, Ver Huell leg. 1789, N°. 2 is waarschijnlijk van dezelfde verzamelaar, lokaliteit en datum als N°. 1, maar draagt geen afzonderlijk etiket.

2. *P. machaon* L.

Linn. Faun. Suec. p. 267, n°. 103, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 750, n°. 33, (1767). Rösel, I, p. 69, tab. I, (1746—1761). Sepp, I, p. 13, tab. III, (1762—1860). Herklots, Bouwst. 1, (1853—1865). Verloren, Tijdschr. v. Ent. II, p. 90, (1859). Ver Huell, Tijdschr. v. Ent. II, p. 129, tab. 7, f. 1—4, (1859). Snell. v. Voll., Gel. Dieren, II, p. 400, 405, pl. 26, f. 1, (1861). Snell. Vl. v. Ned. Macrolep., p. 70, (1867). Oudemans, Ned. Ins., p. 406, (1900); Tijdschr. v. Ent. XLVIII, p. 1—4, (1905).

1—2. ♂♂ Gelderland, Ver Huell leg. Exp. alar. respectievelijk 55 en 63 mm. — *3—4.* ♀♀ Gelderland, Ver Huell leg. N°. 3 heeft eene vleugelspanning van 80 mm.; bovendien is de rechter vleugelhelft geheel

verschillend in kleur en in teekening van de linker vleugelhelft. — *5.* ♀ Nederland. — *6.* ♀ Holland, van Bemmelen leg. — *7—8.* ♂♂ Holland, Snell. v. Voll. leg. Exp. alar. van n⁰. 7 is 70 mm. — *9.* ♀ Hortus Botanicus te Leiden, Vuyck leg. 27 Juli 1896. — *10—15.* ♀♀ e. l. Cuyk, ter Haar leg. 5—10 Juni 1887. Coll. de Vries. — *16.* ♂ e. l. Zwolle, 6 Juni 1858. Coll. Snellen. — *17.* ♀ e. l. Zwolle, zomergeneratie. Coll. Snellen. — *18.* ♀ e. l. Zutphen, 7 Juni 1888. Coll. Snellen. — *19.* ♀ e. l. Arnhem, Coll. Snellen. — *20.* ♀ e. l. Utrecht, 8 Juni 1859. Coll. Snellen. — *21.* ♂ Rotterdam, Coll. Snellen. — *22.* ♂ Zonder nadere opgaven van vindplaats. Coll. Snellen. — *23—24.* ♂♀ Arnhem, Rinkes leg. 1900. — *25—31.* ♂♂ Hummeloo, v. Heurn leg. Aug. 1901. — *32—38.* ♀♀ Hummeloo, v. Heurn leg. Aug. 1901. — *39—40.* ♂♀ Velp, v. Eecke leg. 5 Aug. 1910. — *41.* ♂ Rotterdam, Ab. sec. Snellen. Coll. Snellen.

Fam. 2. PIERIDAE.

Genus 1. APORIA Hübn.

1. *A. crataegi* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 269, n°. 1034, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 758, n°. 72, (1767). Rösel, I, p. 81, tab. III, (1746—1761). Sepp, III, p. 37, tab. 37, tab. X, (1762—1860). Herklots, Bouwst. 2, (1853—1865). Snell. v. Voll. Gel. Dieren II, p. 406, (1861). Snell. VI. v. Ned. Macrolep. p. 71, (1867). Oudemans, Ned. Ins., p. 406, (1900). Snell. Tijdschr. v. Ent. XL, p. 286 & LIII, p. 313, (1897 & 1910).

1. ♀ Nederland? Ver Huell leg. — *2.* ♂ Nederland, van Lennep leg. — *3.* ♂ Gelderland, Havelaar leg. — *4.* ♂ Meersen, Veth leg. 13 Juni 1875. — *5.* ♀ Frieswijk, de Boer leg. 7 Juli 1895. — *6.* ♀ Plasmolen, van Heurn leg. 15 Juni 1901. — *7.* ♂ Arnhem, 10 Juni 1874. Coll. de Vries. — *8—9.* ♂♂ Houthem, de Vries leg. 3 Juni 1895. Coll. de Vries. — *10.* ♂ Laag Soeren, 4 Juni 1890. Coll. de Vries. — *10a—b.* Larvae, Laag Soeren, de Vries leg. Mei 1898. Coll. de Vries. — *11.* ♀ Apeldoorn, 24 Juni 1888. Coll. de Vries. — *12.* ♂ Deventer, 12 Juni 1860, Coll. Snellen. — *13.* ♀ e. l. Zwolle, v. Tuinen leg. Juni 1876. Coll. Snellen. — *14—15.* ♂♀ Oosterbeek, Backer leg. Coll. Snellen. N⁰. *15* heeft een abnormaal aderverloop, daar ader 5 der beide achtervleugels zeer duidelijk gevorkt is.

Genus 2. PIERIS Schrank.

1. *P. brassicae* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 269, n°. 1035, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 759, n°. 75, (1767). Rösel, I, p. 92, tab. IV, (1746—1761). Sepp, I, p. 9, tab. II, (1762—1860).

Herklots, Bouwst. 8, (1853—1865). Snell. v. Voll. Gel. Dieren II, p. 406, (1861). Snell. Vl. v. Ned. Macrolep. p. 72, (1867). Oudemans, Ned. Ins. p. 407, (1900); Tijdschr. v. Ent. XLVIII, p. 4, (1905).

1—2. ♀♀ Holland, v. Bemmelen leg. — *3—4.* ♀♀ Holland, Ver Huell leg. — *5.* ♂ Holland, Ver Huell leg. — *6.* ♂ Holland, Snell. v. Voll. leg. — *7.* ♂ Holland, Havelaar leg. — *8—9.* ♂♀ Joure, Rinkes leg. 1905. — *10—11.* ♂♀ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. 1910. — *12.* ♂ Loosduinen, v. Eecke leg. 3 Aug. 1904. — *13—14.* ♂♂ Apeldoorn, Oudemans leg. resp. 19 en 14 Mei 1892. N°. *13* is e. l. Coll. de Vries. — *15.* ♀ e. l. Apeldoorn, de Vries leg. 13 Mei 1892. Coll. de Vries. — *16.* ♀ e. l. Apeldoorn, Oudemans leg. 25 April 1892. Coll. de Vries. — *17.* ♂ Rotterdam, 26 Mei 1877. Coll. Snellen. — *18.* ♀ Nijmegen. Coll. Snellen. — *19—20.* ♂♀ Zoeterwoude, v. Eecke leg. 5 Aug. 1912. — *21.* ♀ v. Heurn leg. Mei 1912.

2. *P. rapae* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 270, n°. 1036, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 759, n°. 76, (1767). Rösel, I, p. 92, tab. V, (1746—1761). Sepp, 1, p. 17, tab. IV, (1762—1860). Herklots, Bouwst. 4, (1853—1865). Snell. v. Voll. Gel. Dieren II, p. 406, (1861). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 73, (1867). Oudemans, Ned. Ins. p. 408, (1900). Swierstra, Tijdschr. v. Ent. XXXIV, p. 337, (1891). Oudemans, Tijdschr. v. Ent. XLVIII, p. 5, (1905).

1—4. ♂♂ Holland, Ver Huell leg. De voorvleugels van n°. *1* zijn ongevlekt, behalve de apices, die grijs zijn; de achtervleugels hebben de costaalvlek. Van Nos. *2* en *3* is de bovenzijde der vleugels ongevlekt, ♂ f. *metra* Steph. — *5—6.* ♀♀ Holland, Ver Huell leg. — *7.* ♂ Holland, v. Bemmelen leg. — *8—11.* ♂♂ Nederland, Havelaar leg. N°. *9* is als n°. *1*; nos. *10* en *11* behooren tot de ♂ f. *metra* Steph. — *12.* ♀ Holland, Snell. v. Voll. leg. — *13—14.* ♂♀ Leiden, Snell. v. Voll. leg. — *15—16.* ♂♂ Joure, Rinkes leg. 1905. — *17.* ♀ Joure, Rinkes leg. 1905. — *18.* ♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. Aug. 1903. Exemplaar als n°. *1.* — *19.* ♂ e. p. Scheveningen, v. Heurn leg. Aug. 1903, ♂ f. *metra* Steph. als pop overwinterd. — *20—21.* ♂♀ Scheveningen, v. Heurn leg. Mei 1902. — *22.* ♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. Aug. 1902. — *23.* ♂ e. p. 's-Gravenhage, v. Heurn leg. eind Aug. 1904. — *24.* e. l. Amsterdam, de Vries leg. 29 April 1897. Coll. de Vries. — *25—26.* ♂♀ Nigtevecht, de Vries leg. Aug. 1894. Coll. de Vries. — *27.* ♀ e. l. Nigtevecht, de Vries leg. 1 Mei 1887. Coll. de Vries. — *28.* ♀ e. l. Nigtevecht, de Vries leg. 5 Mei 1886. Coll. de Vries. — *29.* ♂ Zevenhuizen bij Gouda, v. Pelt Lechner leg. 4 Oct. 1897. Coll. Snellen. — *30.* ♂ Naarden, Swierstra leg. begin Mei 1891. Dit mela-

nistisch exemplaar uit de collectie Snellen is beschreven en afgebeeld in Tijdschr. v. Ent. XXXIV. — *31.* ♀ 's-Gravenhage, de Graaf leg. voorjaar. Exp. alar. 40 mm.; de bovenzijde der vleugels is geheel geel gekleurd. Coll. Snellen. — *32—33.* ♂♂ e. l. Rotterdam 18 en 22 Mei 1858. N⁰. *33* behoort tot de ♂ f. *metra* Steph. Coll. Snellen. — *34—35.* ♂♂ e. l. Rotterdam, 22 Aug. 1857. Coll. Snellen. — *36.* ♂ Rotterdam, 23 Maart 1880. Coll. Snellen. — *37.* ♂ e. l. Rotterdam, 16 Juni 1901. Coll. Snellen. De vlinder kwam uit 1 Juli 1901. — *38.* ♀ e. l. Rotterdam, 22 Mei 1887. Coll. Snellen. — *39.* ♀ e. l. Rotterdam, Aug. 1857. Coll. Snellen. — *40.* ♀ e. l. Rotterdam, 20 Mei 1865. Coll. Snellen. — *41.* ♀ Rotterdam, 14 Sept. 1870. Coll. Snellen. — *42.* ♀ e. l. Rotterdam, 9 Oct. 1885. Coll. Snellen. Na overwintering kwam de vlinder uit op 30 April 1886. — *43.* ♀ Rotterdam, 31 Juli 1891. Coll. Snellen. — *44—45.* ♂♀ Zoeterwoude, v. Eecke leg. 5 Aug. 1912. In copulatie. — *46.* ♀ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. 21 Juli 1904.

3. *P. napi* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 271, n°. 1037, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 760, n°. 77, (1767). Sepp, I, p. 1, tab. I, (1762—1860). Snell. v. Voll. Gel. Dieren, II, p. 406, (1861). Herklots, Bouwst. 5, (1853—1865). Snell. Vl. v. Ned. Macrolep. p. 73, (1867). De Gavere, Tijdschr. v. Ent. X, p. 186, (1867). Oudemans, Ned. Ins. p. 408, (1900).

1—2. ♂♂ Nederland, Havelaar leg. ♂ f. *sabellicae* Steph. Alle exemplaren behooren tot de lichte vorm *napaeae* Esp. — *3.* ♀ Nederland, Havelaar leg. — *4.* ♂ Nederland? Ver Huell leg. — *5—6.* ♂♂ Holland, Ver Huell leg. — *7.* ♀ Holland, Ver Huell leg. — *8—11.* ♂♂ Holland, Snell. v. Voll. leg. N^os^. *9* en *11* behooren tot de vorm *sabellicae* Steph. — *12.* ♀ Holland, Snell. v. Voll. leg. ♀ f. *sabellicae* Steph. — *13—14.* ♂♂ Joure, Rinkes leg. 1905. N⁰. *13* behoort tot de vorm *sabellicae* Steph. — *15.* ♀ Joure, Rinkes leg. 1905, — *16.* ♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. Mei 1902. ♂ f. *sabellicae* Steph. — *17—18.* ♀♀ 's-Gravenhage v. Heurn leg. Mei 1902. N⁰. *17* vertegenwoordigt de ♀ f. *sabellicae* Steph.; n⁰. *18* is eene aberratie met kleine vlekken op de bovenzijde en bijna geene aderbestuiving op de onderzijde der vleugels. Exp. alar. 37 mm. — *19—21.* ♂♂ Scheveningen, v. Heurn leg. Aug. 1902. Alle ♂ ff. *sabellicae* Steph. — *22.* ♂ Hummeloo, v. Heurn leg. Aug. 1901. — *23.* ♂ Amsterdam, Oudemans leg. 18 April 1880. Coll. de Vries. — *24—25.* ♂♀ Muiderberg, de Vries leg. Mei 1888. Coll. de Vries. — *26—27.* ♂♂ Rotterdam, 16 Mei 1857. ♂ f. *sabellicae* Steph. Coll. Snellen. — *28.* ♀ Rotterdam, 18 Aug. 1857. Coll. Snellen. — *29.* ♀ Rotterdam, 4 Mei 1858. ♀ f. *sabellicae* Steph. Coll. Snellen. —

30. ♂ Rotterdam, 8 Mei 1895. Coll. Snellen. — *31.* ♀ e. p. 's-Gravenhage 25 April 1889. Coll. Snellen. — *32.* ♀ Arnhem, Ver Huell leg. Ab. als n^{0}. *18*; exp. alar. 36 mm. Coll. Snellen. — *33.* ♂ Apeldoorn, 1 Aug. 1891. Coll. Snellen.

4. *P. daplidice* (L.).

Linn. Syst. Nat. I, 2, p. 760, n°. 77, (1767). Sepp. VII, titelplaat, (1762—1860). Herklots, Bouwst. 4a, (1853—1865). Snell. Vl. v. Ned. Macrolep. p. 74, (1867). De Gavere, Tijdschr. v. Ent. X, p. 186, (1867). Klokman, Tijdschr. v. Ent. XLVII, p. vi, (1904).

1. ♂ Arnhem, Ver Huell leg. Aug. 1857. ♂ f. *bellidice* O. — *2.* ♀ Arnhem, Ver Huell leg. Sept. 1858. ♀ f. *bellidice* O. — *3.* ♂ Arnhem, Ver Huell leg. Aug. 1857. Coll. Snellen. — *4.* ♂ Groningen, de Gavere leg. Coll. Snellen. — *5—6.* ♂♂ Hummeloo, v. Heurn leg. Aug. 1901. ♂ f. *bellidice* O. N^{0}. *5* heeft eene vleugelspanning van 35 mm. — *7—8.* ♀♀ Hummeloo, v. Heurn leg. Aug. 1901.

Genus 3. Euchloë Hübn.

1. *E. cardamines* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 271, n°. 1039, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 761, n°. 85, (1767). Rösel, I, p. 104, tab. VIII, (1747—1761). Sepp, VI, tab. IX, (1762—1860). Herklots, Bouwst. 6, (1853—1865). Snell. v. Voll. Gel. Dieren, II, p. 406, (1861). Snell. Vl. v. Ned. Macrolep. p. 75; Bijvoegselen p. 1128, (1867—1882). Oudemans, Ned. Ins. p. 408, (1900).

1—2. ♂♂ Holland, Havelaar leg. — *3.* ♂ Holland, Ver Huell leg. — *4—6.* Holland, Ver Huell leg. — *7—9.* ♀♀ Holland, Snell. v. Voll. leg. — *10—11.* ♂♂ Holland, v. d. Hoeven leg. — *12—14.* ♂♂ Duinen, de Vries leg. 6 Mei 1890. Coll. de Vries. — *15.* ♂ Duinen, de Vries leg. 19 Mei 1887. Coll. de Vries. — *16.* ♂ Duinen, de Vries leg. 19 Mei 1889. Coll. de Vries. — *17.* ♀ Nijmegen, Mei 1875. Coll. de Vries. — *18.* ♂ 's-Gravenhage, 23 April 1865. Coll. Snellen. — *19.* ♂ 's-Gravenhage, 7 Mei 1890. Coll. Snellen. — *20.* ♂ 's-Gravenhage, Fransen leg. ♂ f. *turritis* Ochs. Exp. alar. 33 mm. Coll. Snellen. — *21.* ♀ 's-Gravenhage, 1854. Coll. Snellen. — *22.* ♂ Rotterdam, Mei 1856. Coll. Snellen. — *23.* ♂ Dordrecht, 20 April 1858. Coll. Snellen. — *24.* ♀ Rijen, 15 Mei 1890. Coll. Snellen. — *25.* ♂ Rijen, 5 Mei 1878. Coll. Snellen. — *26.* ♀ Gendringen, 21 Mei 1860. Coll. Snellen. — *27.* ♂ Dalfsen, Mei 1855. Coll. Snellen. — *28.* ♂ Joure, Rinkes leg. 1905. — *29—30.* ♂♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. Mei 1906. — *31.* ♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. Mei 1902, Exp. alar. 35 mm. —

32. ♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. 12 Mei 1906. ♂ f. *turritis* Ochs. Exp. alar. 31 mm. — *33—36.* ♀♀ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. Mei 1902. — *37.* ♂ Wassenaar, v. Heurn leg. 1910. — *38—39.* ♂♂ Loosduinen, v. Eecke leg. 26 April 1909. — *40.* ♀ Loosduinen, v. Eecke leg. 26 April 1909.

Genus 4. COLIAS F.

1. *C. hyale* (L.).

Linn. Fann. Suec. p. 272, n°. 1040, (1764); Syst. Nat. I, 2, p. 764, n°. 100, (1767). Herklots, Bouwst. 9, (deel II, p. 72) (1853—1865). Snell. Vl. v. Ned. Macrolep. p. 77; Bijvoegselen, p. 1128, (1867—1882). Oudemans, Tijdschr. v. Ent. XLVIII, p. 5—6, (1905).

1. ♂ Holland, Herklots leg. Exp. alar. 54 mm. De kleur is veel meer helder geel dan gewoonlijk bij de inlandsche ♂♂ het geval is en het bruin op de bovenzijde der vleugels heeft bijna dezelfde uitgestrektheid als bij de ♀♀ van *C. edusa* F. De herkomst van dit en van het volgende exemplaar schijnt mij toe niet geheel zeker te zijn. — *2.* ♀ Holland, Herklots leg. ♀ f. *heliceides* Selys. Exp. alar. 48 mm. — *3.* ♂ Holland, Havelaar leg. — *4—5.* ♀♀ Holland, Havelaar leg. N°. *5* is bijna de ♀ f. *heliceides* Selys. — *6—7.* ♂♂ Holland, Ver Huell leg. N°. *7* heeft eene exp. alar. van 37 mm. — *8—9.* ♀♀ Holland, Ver Huell leg. ♀ f. *heliceides* Selys. — *10—11.* ♂♂ Holland, Ver Huell leg. — *12.* ♂ Holland, Snell. v. Voll. leg. — *13—14.* ♂♂ Deventer, de Bussy leg. 10 Aug. 1896. Coll. de Vries. — *15.* ♂ Hondsberg, Oudemans leg. 19 Juli 1893. Coll. de Vries. — *16—17.* ♂♂ Houthem, Oudemans leg. 19 Juli 1893. Coll. de Vries. — *18.* ♂ Nijmegen, ter Haar leg. Sept. 1875. Coll. de Vries. — *19—20.* ♂♂ Arnhem, Ver Huell leg. Aug. 1857. Coll. Snellen. — *21.* ♀ Arnhem, Ver Huell leg. 1856. ♀ f. *heliceides* Selys. — *22.* ♀ Arnhem, Ver Huell leg. Aug. 1857. Coll. Snellen. — *23.* ♂ Bergen op Zoom, Schelde, 16 Mei 1875. Coll. Snellen. — *24.* ♂ Rotterdam, Aug. 1858. Coll. Snellen. — *25.* ♂ Rotterdam, plassen, 21 Sept. 1868. Coll. Snellen. — *26—31.* ♂♂ Hummeloo, v. Heurn leg. Aug. 1901. — *32.* ♂ Scheveningen, v. Heurn leg. Aug. 1902.

2. *C. edusa* (F.).

Fabr. Mant. Ins. II, p. 23, n°. 240, (1787). Fourcroy, Ent. Paris, II, p. 250, (1885) *Papilio croceus.* Rösel, III, p. 234, tab. XLVI, (1746—1761). Sepp. VII, p. 153, tab. XXXVI, (1762—1860). Snell. Vl. v. Ned. Macrolep. p. 77; Bijvoegselen, p. 1128, (1867—1882). Oudemans, Tijdschr. v. Ent. XLVIII, p. 6, (1905).

1. ♂ Nederland, Havelaar leg. — *2—3.* ♀♀ Nederland, Havelaar leg. — *4—5.* ♂♂ Arnhem, Ver Huell leg. — *6.* ♀ Arnhem, Ver Heull

leg. — *7.* ♀ Leiden, Jacobson leg. 1877. — *8.* ♂ Nijmegen, Ter Haar leg. 8 Aug. 1878. Coll. de Vries. — *9.* ♀ Haarlem (duinen), Ritsema leg. 23 Aug. 1877. Coll. Snellen. — *10—11.* ♂♂ Rotterdam, plassen, 21 Sept. 1868. Coll. Snellen. — *12.* ♂ Rijen, 19 Aug. 1877. Coll. Snellen. — *13.* ♂ Nijmegen, 24 Aug. 1879. Coll. Snellen. — *14.* ♂ Zwolle, Schoonhoven, Sept. 1867. Coll. Snellen. — *15—17.* ♂♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. Aug. 1904. — *18.* ♀ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. Aug. 1904. — *19—20.* ♂♂ Scheveningen, v. Heurn leg. 21 Sept. 1901. — *21—22.* ♀♀ Scheveningen, v. Heurn leg. 21 Sept. 1901.

Genus 5. GONEPTERYX Leach.

1. *G. rhamni* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 272, n°. 1042, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 265, n°. 106, (1767). Rösel, III, p. 233. tab. XLVI; IV, p. 144, tab. XXVI, (1746—1761), Sepp. IV, p. 126, (1762—1860). Herklots, Bouwst. 7, (1853—1865). Snell. v. Voll. Gel. Dieren, II, p. 406, (1861). Snell. Vl. v. Ned. Macrolep., p. 79. (1867). Oudemans, Ned. Ins. p. 409, (1900).

1—2. ♂♀ Holland, Havelaar leg. — *3—4.* ♂♀ Holland, Ver Huell leg. — *5—6.* ♀♀ Holland, v. Bemmelen leg. — *7.* ♂ Holland, v. Bemmelen leg. — *8.* ♂ Middelburg, Snell. v. Voll. leg. — *9—10.* ♂♀ Joure, Rinkes leg. 1905. — *11—13.* ♂♂ Winterswijk, de Vries leg. 18 Juli 1886. Coll. de Vries. — *14—16.* ♀♀ Winterswijk, de Vries leg. 18 en 19 Juli 1886. Coll. de Vries. — *17.* ♂ Arnhem, 1 Aug. 1859. Coll. Snellen. — *18.* ♂ e. l. Breda, l. 10 Juni 1878, i. 3 Juli 1878. Coll. Snellen. — *19.* ♂ e. l. Breda, l. 23 Juni 1890, i. 16 Juli 1890. Coll. Snellen. — *20.* ♂ Rijen, 22 Juli 1877. Coll. Snellen. — *21.* ♀ Hattem, 1 Aug. 1869, Coll. Snellen. — *22.* ♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. 1903. — *23—24.* ♂♀ Breda, v. Heurn leg. 1903. — *25.* ♂ Arnhem, v. Heurn leg. 1902.

Genus 6. LEPTIDIA Billb.

1. *L. sinapis* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 271, n°. 1038, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 760, n°. 79, (1767). Lodeesen & de Graaf, Tijdschr. v. Ent. VIII, p. 34, (1864). Snell. Vl. v. Ned. Macrolep. p. 76; Bijvoegselen, p. 1128, (1867—1882); Tijdschr. v. Ent. XXXVI, p. 198, (1893).

1—2. ♂♂ Gelderland, Snell. v. Voll. leg. ♂ f. *sartha* Rühl., groengele vorm. — *3.* ♂ Holland, Ver Huell leg.

Fam. 3. NYMPHALIDAE.

Subfam. 1. APATURINAE.

Genus 1. APATURA Ochs.

1. *A. iris* (L.).

Linn. Syst. Nat. I, 2, p. 775, n°. 161, (1767). Rösel, III, p. 220, tab. XLII, f. 2, (1746—1761). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 43, (1867); Tijdschr. v. Ent. XXX, p. 203, (1887); XXXVI, p. 194, (1893).

Géén inlandsch exemplaar aanwezig.

Het eerste, zeker vermelde, exemplaar dezer soort werd door den Heer A. H. Maurissen bij Gronsveld in het zuiden van Limburg gevangen op 7 Juli 1884 en is door den Heer Snellen beschreven in zijn werk over de vlinders van Nederland. Dit exemplaar is stellig volgens de genoemde beschrijving eene *A. iris* L. Een tweede exemplaar werd door den Heer J. van Honert bij Arnhem en een derde bij Lochem gevangen. Of deze exemplaren tot de soort *A. iris* behooren en niet tot de volgende, is voor mij niet uit te maken, daar mij ook niet bekend is, waar de boven genoemde exemplaren zijn gebleven. De Heer Snellen vermelde ook nog een exemplaar, dat hij in Juli bij Delden in Overijsel heeft zien vliegen. *A. iris* komt dus hoewel zeldzaam in de oostelijke en zuidelijke provincies van ons land voor en wel in de maand Juli.

2. *A. ilia* (W. V.).

Wien. Verz. p. 172, n°. 2, (1776). Rösel, III, p. 220, tab. XLII, f. 1, 3 & 4, (1746—1761). Hübn. Eur. Schmett. I, f. 115, 116, (1794). Esper, Schmett. I, 1, tab. 25, f. 4, (1777). Godt. Enc. Méth. IX, p. 412, n°. 201, (1823). Herr. Schäff. Schmett. Eur. I, f. 539—541, (1851—1856). De Graaf, Tijdschr. v. Ent. IV, p. 152, noot 17a, (1863). Spuler, Schmett. Eur. I, p. 14, tab. V, f. 2a, 2b, (1908).

1. ♂ Gelderland, Snell. v. Voll. leg.

Deze soort is nieuw voor de Nederlandsche lepidoptera-fauna. 't Is wel opmerkelijk, dat dit eerste en eenige exemplaar zeker gedurende een 50 jaar aan de aandacht is ontsnapt en dat ook de verzamelaar zelve niets omtrent zijne vondst heeft medegedeeld. Mr. H. W. de Graaf schreef in 1863 (l. c.), dat de soort tweemaal in Gelderland gevangen zou zijn, maar dat het hem niet mogelijk was zich van de waarheid der vangsten te overtuigen. Het is dus waarschijnlijk, dat hij het bovengenoemde exemplaar niet kende, anders was dit wel vermeld. In aanmerking nemende, dat het zeer wel mogelijk is, dat naast *A. iris* ook *A. ilia* zeldzaam in ons land komt overvliegen, zie ik er weinig bezwaar in om het exemplaar in het Leidsche Museum als „inlandsch" te beschouwen.

De kenmerken van *A. ilia* (W. V.) zijn de volgende: de voorvleugels zijn hoekig gebogen in tegenstelling met die van *A. iris* L., die geleidelijk rond gebogen zijn; de drie witte subcostale vlekjes liggen in één lijn; de witte vlek in cel 1b vormt een lijntje; de witte band op de bovenzijde der achtervleugels is rond de cel gebogen, dus niet recht zooals bij *A. iris*, smaller en heeft geen vooruitstekende punt in cel 4. Op de onderzijde en vooral op de achtervleugels zijn alle kleuren vager en niet zoo hard als bij *A. iris* L. De verdere habitus is volkomen dezelfde.

De rups gelijkt zeer veel op die der vorige soort; geel gevlekt, meer vuilgroen van kleur; de kop groen met twee horens; op de vier eerste segmenten loopen twee, van de horens afgaande, gele, roodachtig gezoomde langslijnen; op het zesde tot het tiende segment verloopen vijf, elk over twee segmenten loopende gele, oranje-rood gezoomde dwarslijnen. De anusstekels zijn roodachtig. De buikzijde en de voeten zijn blauwgroen. De rups leeft op populieren (*Populus tremula* en *P. pyramidalis*) en wilgen (*Salix caprea*, *viminalis* en *rosmarinifolia*).

De pop is witachtig groen van kleur. Het abdomen is dorsaal geel gezoomd, evenals de kophorens en de vleugelscheeden.

De soort is verspreid over Midden- en Oost-Europa, verder over Frankrijk en Noord-Italië. Vliegtijd vanaf eind Mei tot Juli. Komen er twee generaties voor, zooals b.v. in Zuid-Frankrijk, dan zijn de vliegtijden van einde Mei tot Juli en van einde Augustus tot September.

Subfam. 2. NYMPHALINAE.

Genus 1. LIMENITIS F.

1. *L. sibylla* (L.).

Linn. Syst. Nat. I, 2, p. 781, n°. 186, (1767). Rösel, III, p. 174, tab. XXXIII, f. 3 & 4, (1746—1761). Sepp. VII, p. 152, tab. XXXVI, f. 2 & 3, (1762—1860). Herklots, Bouwst. 29, (1853—1865). Snell. v. Voll. Gel. Dieren II, p. 408, (1861). Snell. Vl. v. Ned. Macrolep. p. 42, (1867).

1—2. ♂♂ Nederland, Havelaar leg. — *3.* ♀ Nederland, Havelaar leg. — *4—5.* ♀♀ Arnhem, Ver Huell leg. N°. *5* heeft eene vleugelspanning van 60 mm., terwijl het volgende exemplaar slechts 40 mm. meet. — *6.* ♀ Holland, Snell. v. Voll. leg. — *7.* ♂ Gorssel, de Vries leg. 26 Juli 1899. Coll. de Vries. — *8.* ♀ Oldenzaal, de Vries leg. 19 Juli 1891. Coll. de Vries. — *9.* ♂ Winterswijk, de Vries leg. 18 Juli 1886. Coll. de Vries. — *10.* ♀ Houthem, de Vries leg. 19 Juli 1897. Coll. de Vries. — *11.* ♂ Houthem, de Vos tot Ned. Cappel leg. 14 Juli 1900. Coll. de Vries. — *12.* ♂ Vorden, v. Leeuwen leg. Juli 1884.

Coll. de Vries. — *13.* ♀ 's-Hertogenbosch, Lodeesen leg. 17 Juli 1853. Coll. Snellen. — *14—19.* ♂♂ Hummeloo, v. Heurn leg. Juli 1901. — *20—21.* ♀♀ Hummeloo, v. Heurn leg. Juli 1901.

Genus 2. VANESSA F.

1. *V. antiopa* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 277, n°. 1056, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 776, n°. 165, (1767). Rösel, I, p. 7, tab. I, (1746—1761). Sepp, V, p. 65, tab. XVIII & XIX, (1762—1860). Herklots, Bouwst. 43, (1853—1865). Snell. v. Voll. Gel. Dieren II, p. 410, (1861); Tijdschr. v. Ent. XVI, p. LXXII, (1873). Snell. Vl. v. Ned. Macrolep. p. 37, (1867). Oudemans, Ned. Ins. p. 400, (1900).

1—2. ♂♂ Nederland, Havelaar leg. — *3.* ♀ Nederland, Havelaar leg. — *4.* ♂ Holland, Snell. v. Voll. leg. — *5.* ♂ Apeldoorn, Sept. 1887. Coll. de Vries. — *6—7.* ♂♀ e. l. Apeldoorn, Oudemans leg. 13 en 18 Aug. 1896. Coll. de Vries. — *8—10.* ♀♀ Hoenderloo, de Vries leg. 15 Aug. 1893. Coll. de Vries. — *11.* ♂ Hoenderloo, de Vries leg. 15 Aug. 1893. Coll. de Vries. — *12.* ♂ Kampen, Coll. Snellen. — *13—14.* ♂♂ e. l. Apeldoorn, Oudemans leg. 11 Aug. 1896. Coll. Snellen. — *15.* ♀ Haarlem, Coll. Snellen. — *16.* ♂ Apeldoorn, Rinkes leg. 1886. — *17—18.* ♂♀ Bronbeek (Velp), v. Heurn leg. 1912.

2. *V. io* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 274, n°. 1048, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 762, n°. 131, (1767). Rösel, I, p. 13, tab. III, (1746—1761). Sepp, I, p. 37, tab. VII, (1762—1860). Herklots, Bouwst. 43, (1853—1865). Snell. v. Voll. Gel. Dieren, II, p. 410, (1861). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 36, (1867). Oudemans, Ned. Ins. p. 400, (1900); Tijdschr. v. Ent. XLVIII, p. 6, (1905).

1. ♂? Nederland, Havelaar leg. — *2—3.* ♂♂ Nederland, Havelaar leg. ♂ f. *ioides* Dahl. Exp. alar. 45 mm. — *4.* ♀ Holland, Ver Huell leg. Exp. alar. 64 mm. — *5—6.* ♂♂ Leiden, Snell. v. Voll. leg. Juni. — *7.* ♀ Leiden, Snell. v. Voll. leg. Juni. — *8.* ♀ Gulpen, de Vries leg. 25 Juli 1894. Coll. de Vries. — *9.* ♀ Gorssel, de Vries leg. 31 Juli 1899. Coll. de Vries. — *10—11.* ♂♂ e. l. Hoenderloo, Polak 16 Aug. 1898. Coll. de Vries. — *12.* ♀ Hoenderloo, de Vries leg. 4 Aug. 1891. Coll. de Vries. — *13—14.* ♂♂ e. l. Rotterdam, l. Juli; i. 2 Aug. 1871. Coll. Snellen. — *15.* ♂ e. l. Rotterdam, 6 Aug. 1860. Coll. Snellen. — *16.* ♀ Arnhem, Rinkes leg. 1904. — *17—18.* ♂♂ Arnhem, Rinkes leg. 1904. — *19.* ♂ Joure, Rinkes leg. 1905. — *20.* ♀ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. 31 Aug. 1904. — *21—22.* ♂♂ Wassenaar, v. Eecke leg. Aug. 1908. — *23.* ♀ Wilnis, v. Eecke leg. Sept. 1913. — *24.* ♂ Leiden, Nieuwenhuis leg. 21 Aug. 1913.

3. *V. urticae* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 278, n°. 1058, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 777, n°. 167, (1767). Rösel, I, p. 17, tab. IV, (1746—1761). Sepp, I, p. 17, tab. II, (1762—1860). Herklots, Bouwst. 44, (1853—1865). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 38, (1867). Oudemans, Ned. Ins. p. 401, (1900); Tijdschr. v. Ent. XLVIII, p. 7, (1905).

1—3. ♂♂ Nederland, Havelaar leg. N°. *3* zou volgens Havelaar eene varieteit zijn. Exp. alar. 40 mm. — *4.* ♀ Nederland, Havelaar leg. — *5.* ♂ Holland, Ver Huell leg. Var. als n°. *3*; exp. alar. 38 mm. — *6—7.* ♀♂ Holland, v. Bemmelen leg. — *8—9.* ♀♂ Holland, Snell. v. Voll. leg. Exp. alar. van n°. *8* is 55 mm. — *10.* ♂ Nigtevecht, de Vries leg. 23 Juni 1886. Coll. de Vries. — *11—13.* ♀♀ Nigtevecht, de Vries leg. 20—23 Juli 1895. Coll. de Vries. — *14.* ♂ Bussum, de Vries leg. 5 Juli 1885. Coll. de Vries. — *14a.* Larva, Coll. de Vries. — *15.* ♀ e. l. Rotterdam, Coll. Snellen. — *16.* ♀ e. l. Rotterdam, 2 Juni 1865. Coll. Snellen. — *17—18.* ♂♂ e. l. Rotterdam, 8 en 15 Aug. 1859. Coll. Snellen. — *19.* ♂ e. l. Rotterdam, 19 Juli 1858. Coll. Snellen. — *20.* ♀ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. Aug. 1903. — *21—22.* ♂♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. 1903. — *23.* ♂ Arnhem, Rinkes leg. 1904. — *24—25.* ♀♀ Arnhem, Rinkes leg. 1904. — *26—32.* ♂♂ e. l. Oegstgeest, v. Eecke leg. Aug. 1912. — *33—40.* ♀♀ e. l. Oegstgeest, v. Eecke leg. Aug. 1912. De poppen der vlinders n°. *26—40* waren in blauw en in rood licht geplaatst, waardoor de nymphen in kleur en tint afwijken. Exp. alar. van 37—39 mm. — *40a.* 5 Pupae en *40b* 4 larvae, Oegstgeest, v. Eecke leg. Juli en Aug. 1912.

4. *V. polychloros* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 278, n°. 1057, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 777, n°. 166, (1767). Rösel, I, p. 9, tab. II, (1746—1761). Sepp, I. p. 41, tab, VIII, (1762—1860). Herklots, Bouwst. 45, (1853—1865). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 38, (1867). Oudemans, Ned. Ins. p. 401, (1900).

1—2. ♂♀ Nederland, Havelaar leg. — *3—4.* ♂♀ Holland, Ver Huell leg. Exp. alar. van n°. *4* is 41 mm. — *5.* ♀ Holland, v. Bemmelen leg. — *6.* ♀ Holland, Snell. v. Voll. leg. — *7—9.* ♂♂ e. l. Nigtevecht, de Vries leg. Juli 1886. Coll. de Vries. — *10—11.* ♀♀ e. l. Nigtevecht, de Vries leg. Juli 1886. Coll. de Vries. — *12.* ♂ e. l. Rotterdam. Coll. Snellen. — *13.* ♂ Rotterdam, 9 Juli 1912. Coll. Snellen. — *14.* ♀ e. l. Leiden, 29 Juli 1856. Coll. Snellen. — *15.* ♀ e. p. de Bildt, 10 Juli 1877. Coll. Snellen. — *16—18.* ♂♂ Arnhem, Rinkes leg. 1904. — *19.* ♀ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. Juli 1903. — *20.* ♀♀ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. winter 1909—1910. — *21.* ♀ 's-Gravenhage, v. Heurn

leg. 21 Juli 1912. — *22—23.* ♂♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. Juli 1903. — *24.* ♂ Scheveningen, v. Heurn leg. Juli 1902.

Genus 3. POLYGONIA Hübn.

1. *P. c-album* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 279, n°. 1059, (1761); Syst. Nat I, 2, p. 778, n°. 168, (1767). Rösel, fig. 25, tab. V, (1746—1761). Sepp, IV, p. 25, tab. IX, (1762—1860). Herklots, Bouwst. 64, (1853—1865). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 39, (1867). Oudemans, Tijdschr. v. Ent. XLVIII, p. 7, 1905.

1. ♀ Nederland, Havelaar leg. — *2—4.* ♂♂ Nederland, Havelaar leg. — *5.* ♂ Holland, Snell. v. Voll. leg. — *6—7.* ♀♂ Holland, Eyndhoven, leg. — *8.* ♂ Nijmegen, Aug. 1875. Exp. alar. 38 mm. Coll. de Vries. — *9.* ♀ Apeldoorn, de Vries leg. 10 Aug. 1894. Coll. de Vries. — *10.* ♀ Apeldoorn, de Vries leg. 13 Aug. 1891. Coll. de Vries. — *11.* ♂ Apeldoorn, de Vries leg. 2 Aug. 1897. Coll. de Vries. — *12.* ♀ Gulpen, de Vries leg. 24 Juli 1894. Coll. de Vries. — *13.* ♂ Arnhem, v. Med. de Rooy leg. Coll. Snellen. — *14.* ♀ e. l. Apeldoorn, de Vos t. Ned. Cappel leg. 10 Nov. 1894. Coll. Snellen. — *15—16.* ♂♂ Hummeloo, v. Heurn leg. Aug. 1901.

Genus 4. PYRAMES Hübn.

1. *P. atalanta* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 279, n°. 1060, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 179, n°. 175, (1767). Rösel, I, p. 33, tab. IV, (1746—1761). Sepp, I, p. 1, tab. I, (1762—1860). Herklots, Bouwst. 41, (1853—1865). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 36, (1867). Oudemans, Ned. Ins. p. 400, (1900); Tijdschr. v. Ent. XLVIII, p. 6, (1905).

1. ♀ Holland, v. Bemmelen leg. — *2.* ♂ Holland, Snell. v. Voll. leg. — *3.* ♂ Leiden, Snell. v. Voll. leg. — *4—5.* ♀♂ Nigtevecht, de Vries leg. 28 Aug. 1892. Coll. de Vries. — *6.* ♂ Amsterdam, de Vries leg. 13 Oct. 1891. Coll. de Vries. — *7—8.* ♂♀ e. l. Rotterdam, 21 Aug. 1859. Coll. Snellen. — *9.* ♀ e. l. Rotterdam, 24 Juli 1855. Coll. Snellen. — *10.* ♂ e. l. Rotterdam, 4 Dec. 1894. Coll. Snellen. — *11.* ♂ e. l. Gouda, 1 Nov. 1882, Coll. Snellen. — *12—13.* ♂♂ Joure, Rinkes leg. 1905. — *14.* ♀ Joure, Rinkes leg. 1905. — *15—16.* ♂♂ Arnhem, Rinkes leg. 1904. — *17—18.* ♂♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. 20 en 28 Sept. 1902. — *19—20.* ♂♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. 8 Aug. 1904. — *21.* ♀ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. 3 Aug. 1904. — *22.* ♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. 1910. — *23.* ♀ Leiden, Hessing leg. 21 Oct. 1910. — *24.* ♂♂ Zoeterwoude, v. Eecke leg. 2 Sept. 1912. — *25—26.* ♂♂ Wilnis, v. Eecke, leg. 6 Sept. 1913. — *27—36.* ♂♂ e. l.

Oegstgeest, v. Eecke leg. Aug. 1912. De poppen der vlinders van n⁰. *27—40* waren in blauw en in rood licht geplaatst, waardoor aberrante vormen werden verkregen. — *37—40.* ♀♀ e. l. Oegstgeest, v. Eecke leg. Aug. 1912. — *40a.* 6 larvae; *40b.* 10 pupae, Oegstgeest, v. Eecke leg. Juli en Aug. 1912.

2. *P. cardui* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 276, n⁰. 1054, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 774, n⁰. 157, (1767). Rösel, I, p. 57, tab. X, (1746—1762). Sepp. IV, p. 1, tab. I & II, (1762—1860). Herklots, Bouwst. 40, (1853—1865). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 35, (1867). Oudemans, Ned. Ins. p. 400, (1900). Snell., Tijdschr. v. Ent. XXXVII, p L, (1894).

1—2. ♂♂ Nederland, Havelaar leg. — *3.* ♀ Holland, v. Bemmelen leg. — *4—5.* ♀♀ Holland, Ver Huell leg. — *6.* ♀ Nigtevecht, de Vries leg. 11 Aug. 1892. Coll. de Vries. — *7—12.* ♀♀ Nigtevecht, de Vries leg. 4—13 Aug. 1894. Coll. de Vries. — *13—14.* ♂♀ Nijmegen, Uijen leg. Coll. Snellen. — *15—16.* ♀♀ e. l. Rotterdam, l. Juli; i. 10 Aug. 1884. Coll. Snellen. — *17.* ♀ Rotterdam, 1852. Coll. Snellen. — *18.* ♀ Arnhem, Brants leg. Coll. Snellen. — *19—21.* ♂♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. Juli 1903. — *22—23.* ♀♀ Middelburg, v. Heurn leg. Juli 1905. — *24.* ♂ Middelburg, v. Heurn leg. Juli 1905. — *25.* ♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. Juli 1902. — *26.* ♂ Leiden, Verhagen leg. 7 Oct. 1903. — *27—31.* ♂♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. Sept. 1903. — *32—33.* ♂♂ Zoeterwoude, v. Eecke leg. 5 Sept. 1912. — *34—35* ♀♀ Zoeterwoude, v. Eecke leg. 5 Sept. 1912.

Genus 5. ARACHNIA Hübn.

1. *A. levana* (L.).

Linn. Syst. Nat. I, 2, p. 783, nos. 201 & 202, (1767). Rösel, I, p. 49 & 54, tab. VIII & IX, (1746—1762). Herklots, Bouwst. 39, (1853—1865). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 40, (1867). Oudemans, Ned. Ins. p. 399, (1900).

1. ♂ Groot-Zundert, 11 Juli 1901. F. *prorsa* L. Coll. Snellen. — *2—3.* ♀♀ Groot-Zundert, 11 Juli 1901. F. *prorsa* L. Coll. Snellen. — *4.* ♂ Nijmegen, Brakhoven leg. Zeer donkere *prorsa*-vorm. Coll. Snellen.

Genus 6. MELITAEA F.

1. *M. aurinia* (Rott.).

Von Rott. Naturf. VI St. p. 5, (1775). Sepp, VII, p., 85, tab. XX (1762—1860). Herklots, Bouwst. 36, (1853—1865). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 24, (1867);

Bijvoegselen, p. 1122, (1882). De Gavere, Tijdschr. v. Ent. X, p. 192, (1867). Snell., Tijdschr. v. Ent. XXX, p. 202, (1887); XXXVI, p. 191, (1893). H. A. de Vos t. Ned. Cappel, Tijdschr. v. Ent. XLII, p. 38, (1900).

1. ♀ Nederland, Havelaar leg. Dit exemplaar en dat onder n°. *12* wijken in kleur en in teekening af. Zij gelijken op de alpine-vorm *merope* Prun., maar zijn lichter van kleur. — *2.* ♂ Apeldoorn, 25 Mei 1893. Coll. de Vries. — *3.* ♀ Amsterdam, de Vries leg. 2 Juni 1886. Exp. alar. 43 mm. Coll. de Vries. — *4.* ♀ Loenen (Vel.), de Vos t. Ned. Cappel leg. 8 Juni 1886. Exp. alar. 35 mm. Coll. de Vries. — *5.* ♂ Rijen, 31 Mei 1891. Coll. de Vries. — *6.* ♂ Gendringen, 23 Mei 1856. Sec. Snellen var. *desfontainesii* Godt. Coll. Snellen. — *7—12.* ♂♂ Rijen, 31 Mei 1891. Coll. Snellen. — *13—14.* ♂♀ Rijen, 5 Juni 1901. Coll. Snellen.

2. *M. cinxia* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 280, n°. 1063, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 784, n°. 295, (1767). Rösel, IV, p. 135 & 201, tab. XVIII & XXIX, (1746—1762). Sepp, IV, p. 73, tab. XXII, (1762—1860). Herklots, Bouwst. 37 (1853—1865). Snellen v. Voll. Gel. Dieren, II, p. 409, (1861). Snellen, Vl. v. Ned. Macrolep. p. 25, (1867).

1—2. ♂♂ Nederland, Havelaar leg. — *3—5.* ♀♀ Nederland, Havelaar leg. — *6.* ♂ Holland, Snell. v. Voll. leg. — *7.* ♂ Apeldoorn, de Vries leg. 8 Juni 1887. Coll. de Vries. — *8.* ♀ Grave, 3 Juni 1856. Coll. Snellen. — *9—10.* ♀♂ 's-Gravenhage, 27 Mei 1862. Coll. Snellen. — *11.* ♂ Wassenaar, ex coll. de Graaf. Coll. Snellen. — *12.* ♀ Veghel, 5 Juni 1870. Coll. Snellen. — *13—14.* ♂♂ Veghel, 5 Juni 1870. Coll. Snellen. — *15.* ♂ Venlo, 12 Juni 1898.

3. *M. athalia* (Rott.).

Rott. Naturf. VI, p. 5, (1775). Rösel, IV, p. 106, tab. XIII, (1746—1769. Herklots, Bouwst. 38, (1853—1865). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 26, (1867); Tijdschr. v. Ent. XXX, p. 202, (1887); XXXIV, p. CVII, (1891): XXVI, p. 192, (1893). H. A. de Vos t. Ned. Cappel, Tijdschr. v. Ent. XLVII, p. 38, (1900).

1—2. ♂♂ Breda, Heylaerts leg. Coll. Snellen. — *3.* ♂ Breda, 1 Juli 1883. Coll. Snellen. — *4—5.* ♂♂ Breda, 16 en 17 Juni 1889. Coll. Snellen. — *6—7.* ♂♀ Breda, Heylaerts leg. 27 Juni 1869. Coll. Snellen. — *8.* ♀ Breda, 17 Juni 1889. Coll. Snellen. — *9.* ♂ Apeldoorn, de Vries leg. 12 Juli 1890. Coll. de Vries. — *10.* ♀ Apeldoorn, de Vries leg. Juni 1890. Coll. de Vries. — *11.* ♀ Laag Soeren, de Vries leg. 7 Juni 1890. Coll. de Vries. — *12.* ♂ Oldenzaal, de Vries leg. 19 Juli 1891. Coll. de Vries. — *13.* ♂. Loenen (Vel.), de Vries leg. 26 Mei 1886.

4. *M. dictynna* (Esp.).

Esper, Schmett. I, 1, p. 382, Tab. XLVIII, f. 2a, b, (1779). Snell. Vl. v. Ned. Macrolep. p. 26, (1867); Bijvoegselen, p. 1122, (1882); Tijdschr. v. Ent. XXXVI, p. 191, (1893).

Het laatst genoemde citaat heeft vooral betrekking op eene varieteit van *M. dictynna* Esp. (n°. *9*), die veel overeenkomst vertoont met *M. athalia* Rott. De Heer Snellen is ten laatste ook gaan twijfelen aan het onderscheid tusschen de twee genoemde *Melitaea*-soorten. Een anatomisch onderzoek der genitaliën leert ons echter, dat wij hier te doen hebben met twee, duidelijk gescheiden soorten. De morphologische kenmerken zijn zwak, maar voegen wij de verschillen der ontwikkelingsstadiën daarbij, dan blijft geen twijfel over.

1. ♂ Limburg, Maurissen leg. Coll. Snellen. — *2.* ♂ Venlo, 12 Juni 1898. Coll. Snellen. — *3.* ♀ Maastricht, Maurissen leg. Coll. Snellen. — *4—5.* ♂♂ Rijen, 19 Juni 1879. Coll. Snellen. — *6—7.* ♂♂ Rijen, 5 Juli 1885. — *8—9.* ♂♂ Rijen, 19 Juni 1887. Coll. Snellen. — *10.* Zonder nadere opgaven van vindplaats. Coll. Snellen. N°. *9* is de varieteit, die beschreven is in deel XXXVI van het Tijdschr. v. Ent.; n°. *10* is eene aberratie.

Genus 7. Argynnis P.

Subgen 1. Brenthis Hübn.

1. *B. selene* (Schiff.).

Schiff. Wien. Verz. 321, n°. 11, (1776). Herklots, Bouwst. 35, (1853—1865). Snell. Vl. v. Ned. Macrolep. p. 29, (1867); Bijvoegselen, p. 1122, (1882). Heylaerts, Tijdschr. v. Ent. XIII, p. 145, (1870). Oudemans, Ned. Ins. p. 399, (1900); Tijdschr. v. Ent. XLVIII, p. 8, (1905). Ter Haar, Tijdschr. v. Ent. XLIII, p. 242, (1901).

1—2. ♂♂ Nederland, Havelaar leg. — *3—4.* ♀♀ Nederland, Havelaar leg. — *5—6.* ♀♂ Apeldoorn, de Vries leg. 2 Aug. 1897. Coll. de Vries. — *7—8.* ♂♀ Ankeveen, de Vries leg. 15 Aug. 1892. Coll. de Vries. — *9.* ♂ Kortenhoef, de Vries leg. 6 Aug. 1887. Coll. de Vries. — *10.* ♂ Frieswijk, de Vries leg. 18 Aug. 1895. Coll. de Vries. — *11.* ♂ Ruurlo, Lodeesen, leg. 25 Juli 1880. Coll. Snellen. — *12.* ♂ Zeddam, 20 Juni 1858. Coll. Snellen. — *13.* ♂ Meersen, 24 Juli 1881. Coll. Snellen. — *14.* ♂ Breda, Liesbosch, 5 Juni 1869. Coll. Snellen. — *15.* ♀ Rijen, 19 Aug. 1877. Coll. Snellen. — *16—17.* ♂♂ Rijen, 15 Juni 1879. Coll. Snellen. — *18.* ♀ Laag Soeren, 18 Juni 1893. Coll. Snellen. — *19.* ♀ Zwolle, Schoonhoven leg. Coll. Snellen. — *20.* ♀ Apel-

doorn, Rinkes leg. 1906. — *21—22.* ♂♂ Arnhem, Rinkes leg. 1904. — *23—24.* ♂♂ Vught, v. Heurn leg. Aug. 1899. — *25—26.* ♂♂ Oisterwijk, v. Heurn leg. Aug. 1905.

2. *B. euphrosine* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 282, n°. 1069, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 766, n°. 214, (1767). Herklots, Bouwst. 34a, (1853—1865). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 30, (1867); Tijdschr. v. Ent. XL, p. 281, (1897); XLVIII, p. 23, (1905).

1. ♂ Laag Soeren, de Vries leg. 28 Mei 1898. Coll. de Vries. — *2.* ♀ Laag Soeren, de Vos t. Ned. Cappel leg. 29 Mei 1898. Coll. Snellen. — *3.* ♂ Vorden, 22 Mei 1856. Coll. Snellen.

3. *B. pales* (Schiff.).

Schiff. Wien. Verz. p. 177, n°. 8, (1776). Hübn. Eur. Schmett. I, f. 34—35, (1793), f. 617—618, (1800—1823); f. 963—965, (1829—1841). Godt. Enc. Méth IX, p. 275, n°. 41, (1819). Esper, Schmett. I, 2, tab. 56, f. 4, (1780). Herr. Schäff. Schmett. Eur. I, f. 259—262, (1845—1846). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 28, noot, (1867); Tijdschr. v. Ent. XLVI, p. 267, noot, (1870). De Gavere, Tijdschr. v. Ent. II, p. 2, (1858); X, p. 193, (1867); XIII, p. 92, (1870). Niet in de Bouwstoffen vermeld.

De hieronder vermelde exemplaren behooren alle tot de vorm *arsilache* Esp. *1.* ♂ Groningen, de Gavere leg. — *2.* ♂ Groningen, de Gavere leg. Juli. Coll. Snellen. — *3—4.* ♂♀ Groningen, de Punt, Kooi leg. 2 en 16 Juli 1903. Coll. Snellen.

4. *B. dia* (L.).

Linn. Syst. Nat. I, 2, p. 785, n°. 207, (1767). Herklots, Bouwst. 24 bis (1853—1865). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 30, (1867). Heylaerts, Tijdschr. v. Ent. XIII, p. 145, (1870). Van den Brandt, Tijdschr. v. Ent. XLVI, p. 52, (1904).

Géén inlandsch exemplaar aanwezig.

Subgen. 2. Argynnis F.

1. *A. ino* (Rott.).

Rott. Naturf. V, p. 19, n°. 5, tab. I, f. 3, 4 (1775). Schmett. I, 2, tab. 76, f. 1a, b, (1782). Snell, Vl. v. Ned. Macrolep. p. 28, noot, (1867); Tijdschr. v. Ent. XXXVI, p. 192, (1893); L, p. 17, (1907). Niet in de Bouwstoffen vermeld.

1—2. ♂♂ Kerkrade, Latiers leg. 29 Juni 1906. Coll. Snellen. — *3.* ♀ Kerkrade, Latiers leg. 29 Juni 1906. Coll. Snellen.

2. *A. lathonia* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 282, n°. 1068, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 786, n°. 213, (1767). Rösel, III, p. 62, tab. X, (1746—1762). Sepp, II, p. 1, tab. 1, (1765—1860). Snell. v. Voll. Gel. Dieren, II, p. 409, (1861). Herklots, Bouwst. 34, (1853—1865). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 30, 1867). Oudemans, Ned. Ins. p. 399, (1900); Tijdschr. v. Ent. XLVIII, p. 8, (1905); Ent. Ber. IV, n°. 81, p. 144, (1915).

1—2. ♂♂ Nederland, Havelaar leg. N°. 1 heeft eene exp. alar. van 36 mm. — *3.* ♀ Nederland, Havelaar leg. — *4.* ♀ Holland, v. Bemmelen leg. Exp. alar. 50 mm. — *5.* ♂ Holland, Snell. v. Voll. leg. — *6.* ♂ Velp, Ritsema leg. Juni 1874. — *7.* ♂ Gulpen, de Vries leg. 24 Juli 1894. Coll. de Vries. — *8.* ♂ 's-Gravenhage, 20 April 1856. Coll. Snellen. Exp. alar. 33 mm. — *9.* ♂ 's-Gravenhage, Juli 1855, (Coll. Snellen). — *10.* ♀ Velzen, 16 Juni 1872. Coll. Snellen. — *11.* ♂ Vogelenzang, 20 Juni 1880. Coll. Snellen. — *12.* ♀ Wassenaar, 4 Mei 1889. Coll. Snellen. — *13.* ♂ Wassenaar, April 1858. Coll. Snellen. — *14.* ♂ 's-Gravenhage. Coll. Snellen. — *15.* ♂ Arnhem, Brants leg. Coll. Snellen. — *16.* ♂ Zwolle, Schoonhoven leg. 1858. Donkere aberratie. Coll. Snellen. — *17—18.* ♀♂ Apeldoorn, Rinkes leg. 1906. — *19—20.* ♀♀ Arnhem, Rinkes leg. 1904. — *21—25.* ♂♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. 7 Aug. 1904. — *26—27.* ♂♂ Scheveningen, v. Heurn leg. 1904. — *28—30.* ♂♂ Noordwijk, v. Eecke leg. 2 Aug. 1906. — *31—32.* ♂♂ Wassenaar, v. Eecke leg. 8 Sept. 1908. — *33.* ♀ Scheveningen, v. Heurn leg. Juli 1902.

3. *A. niobe* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 282, n°. 1067, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 786, n°. 215, (1767). Herklots, Bouwst. 33, (1853—1865). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 31, (1867) Oudemans, Ned. Ins. p. 399, (1900); Tijdschr. v. Ent. XLVIII, p. 10, (1905).

1—3. ♂♂ Nederland, Havelaar leg. N°. *1* is een overgangsvorm tot de vorm *eris* Meigl. — *4—6.* ♀♀ Nederland, Havelaar leg. — *7—8.* ♂♀ Frieswijk, de Vries leg. 6 en 9 Juli 1896. N°. *7* is de vorm *eris* Meigl. Coll. de Vries. — *9—12.* ♂♂ Vogelenzang, 20 Juni 1880. Coll. Snellen. — *13—14.* ♂♀. Wassenaar, 13 Juni 1857. Coll. Snellen. — *15.* ♂ Laag Soeren, Brants, leg. Coll. Snellen. — *16.* ♂ Arnhem, Juli 1856. F. *eris* Meigl. Coll. Snellen. — *17—21.* ♂♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. 12 Juli 1902. — *22.* ♂ Scheveningen, v. Heurn leg. Juli 1902.

4. *A. adippe* (L.).

Linn. Syst. Nat. I, 2, p. 786, n°. 212, (1767). Herklots, Bouwst. 32, (1853—1865)

Heylaerts, Tijschr. v. Ent. XIII, p. 145, (1870). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 32, (1867). Oudemans, Tijdschr. v. Ent. XL, p. 369, (1897).

1—3. ♂♂ Nederland, Havelaar leg. — *4—5.* ♀♀ Nederland, Havelaar leg.

5. *A. aglaia* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 281, n°. 1065, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 785, n°. 211, (1767). Rösel, IV, p. 135, tab. XXV, (1746—1762). Sepp, IV, p. 159, tab. XLVII, (1762—1860); 2de Ser. IV, p. 313, tab. L, (1860—1900). Herklots, Bouwst. 31, (1853—1865). Snellen, Vl. v. Ned. Macrolep. p. 32, (1867). Oudemans, Ned. Ins. p. 399, (1900); Tijdschr. v. Ent. XLVIII, p. 9, (1905). Ter Haar, Tijdschr. v. Ent. XLIII, p. 245, (1901).

1—3. ♂♂ Nederland, Havelaar leg. — *4.* ♀ Holland, Snell. v. Voll. leg. — *5—6.* ♂♀ Winterswijk, de Vries leg. 18 Juli 1886. Coll. de Vries. — *7.* ♂ Groningen, de Boer leg. Juli 1894. Coll. de Vries. — *8.* ♂ Arnhem, ex coll. Ver Huell. 1885. Coll. Snellen. — *9—10.* ♂♂ Gendringen, Juli 1857. Coll. Snellen. — *11.* ♀ Zwolle, Schoonhoven leg. Exp. alar. 60 mm. Coll. Snellen. — *12—13.* ♂♂ Laag Soeren, 18 Juni 1893. Coll. Snellen. — *14.* ♀ Texel, v. d. Weele leg. 17 Juli 1900. Coll. Snellen. — *15.* ♂ Scheveningen, v. Heurn leg. 7 Juli 1902. — *16—18.* ♂♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. Juli 1902. — *19.* ♀ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. Juli 1902. — *20.* ♀ Wassenaar, v. Eecke leg. 20 Juli 1908.

6. *A. paphia* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 281, n°. 1064 (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 785, n°. 209, Rösel, I, p. 41, tab. VII, (1746—1762). Herklots, Bouwst. 30, (1853—1865). Snell. Vl. v. Ned. Macrolep. p. 33, (1867); Tijdschr. v. Ent. XLVI, p. 229, (1904). Oudemans, Tijdschr. v. Ent. XXXIV. p. CXXI, (1881); Ned. Ins. p. 399, (1900); Tijdschr. v. Ent. XLVIII, p. 10, (1905).

1—3. ♂♂ Nederland, Havelaar leg. — *4—6.* ♀♀ Nederland, Havelaar leg. — *7.* ♂ Zonder nadere opgaven van vindplaats. de Vries leg. 21 Juli 1887. Coll. de Vries. — *8.* ♂ Apeldoorn, de Vries leg. 21 Juli 1887. Coll. de Vries. — *9.* ♂ Putten (Vel.) Oudemans leg. 16 Juli 1889. Coll. de Vries. — *10.* ♀ Putten (Vel.) Oudemans leg. 21 Juli 1885. Coll. de Vries. — *11—12.* ♂♀ Arnhem, 21 Juli 1875. Coll. Snellen. — *13.* ♀ Nijmegen, Brakhoven leg. Coll. Snellen. — *14—15.* ♀♀ Hummeloo, v. Heurn leg. Juli 1901.

Fam. 4. SATYRIDAE.

Genus 1. MELANARGIA Meigl.

1. *M. galatea* (L.).

Linn. Syst. Nat. I, 2, p. 772, n°. 147, 1767). Rösel, III, p. 227, tab. XXXVII, (1746—1752). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 51, (1867); Bijvoegselen, p. 1123, (1882); Tijdschr. v. Ent. XXX, p. 203, (1887); XXXVI, p. 194, (1893).

1—4. ♀ Winterswijk, de Vries leg. 17 Juli 1886. Coll. de Vries. — *5—6.* ♀♀ Houthem, de Vries. leg. 21 Juli 1897. Coll. de Vries. — *7.* ♂. Valkenburg bij Maastricht, 21 Juli 1881. Coll. Snellen. — *8.* ♂ Winterswijk, 18 Juli 1886. Coll. Snellen. — *9—10.* ♂♂ Kerkrade, 13 Juli 1902.

Genus 2. SATYRUS F.

1. *S. hermione* (L.).

Linn. Mus. Ulr. p. 281, (1764); Syst. Nat. I, 2, p. 773, n°. 149, (1767). Hübn. Eur. Schmett. I, f. 122—124, (1794). Esper, I, 1, tab. VIII, f. 3, (1777). Snell., Tijdschr. v. Ent. XLVI, p. 230, (1904). Ter Haar, Ent. Ber. 18, p. 160, (1904). Niet genoemd in de Bouwstoffen noch in Vl. v. Ned.

Geen inlandsch exemplaar aanwezig.

2. *S. semele* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 276, n°. 1051, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 773, n°. 148, (1767). Sepp. VIII, p. 79, tab. XXIII, (1762—1860). Herklots, Bouwst. 47, (1853—1865). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 45, (1867); Tijdschr. v. Ent. VIII, p. 21, (1865) Oudemans, Ned. Ins. p. 402, (1900); Tijdschr. v. Ent. XLVIII, p. 11, (1905).

1. ♂ Nederland, Havelaar leg. — *2—3.* ♀♀ Nederland, Havelaar leg. — *4.* ♀ Holland, v. Bemmelen leg. — *5.* ♂ Holland, Snell. v. Voll. leg. — *6—8.* ♂ Bussum, de Vries leg. 6 Juli 1885. Coll. de Vries. — *9—11.* ♀♀ Bussum, de Vries leg. 5 Juli 1885. Coll. de Vries. — *12.* ♂ Raalte, 30 Juli 1857. Coll. Snellen. — *13.* ♀ Haarlem, 18 Juli 1858. Coll. Snellen. — *14.* ♀ Doetichem, 6 Juli 1857. Coll. Snellen. — *15—16.* ♂♀ Apeldoorn, Rinkes leg. 1906. — *17.* ♂ Plasmolen, v. Heurn leg. 10 Juli 1904. — *18—20.* ♀♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. 18 Juli 1902. — *21.* ♀ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. 18 Juli 1902. — *22.* ♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. 1910. — *23.* ♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. 31 Aug. 1904.

3. *S. statilinus* (Hufn.).

Hufn. Berl. Mag. II, p. 84, n°. 52, (1766). Sepp, VII, titelplaat (1762—1860). Herklots, Bouwst. 46b, (1853—1865). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 46, (1867); Bijvoegselen, p. 1123, (1882). Brants, Tijdschr. v. Ent. XXII. p. 200, (1879).

1. ♀ Zeist, de Graaf leg. — *2.* ♂ Rosendaal (Geld.) 21 Aug. 1878. — *3.* ♂ Rosendaal (Geld.), Oudemans leg. 17 Aug. 1893. Coll. de Vries. — *4.* ♂ Wolfheze, Backer leg. Aug. Coll. Snellen. — *5—6.* ♂♀ Rosendaal (Geld.), Backer leg. 14 Aug. 1872. Coll. Snellen. — *7.* ♂ Rosendaal (Geld.), v. M. de Rooy leg. Coll. Snellen. — *8.* ♀ Arnhem, v. M. de Rooy leg. 16 Aug. 1872. Coll. Snellen. — *9.* ♀ de Bildt, Snellen leg. 20 Aug. 1874. Coll. Snellen.

Genus 3. Aphantopus Wallgr.

1. *A. hyperanthus* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 273, n°. 1043, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 768, n°. 127, (1767). Sepp, I, p. 25, tab. IV, (1762—1860). Herklots, Bouwst. 52, (1853—1865). Snell. v. Voll. Gel. Dieren, II, p. 411, (1861). Snell. Vl. v. Ned. Macrolep. p. 50, (1867). Oudemans, Ned. Ins. p. 402, (1900).

1—4. ♂♂ Nederland, Havelaar leg. N°. *4* is eene var. zonder ocelli op de voorvleugels en met een ocellus op de achtervleugels. — *5—6.* ♂♀ Holland, Ver Huell leg. — *7—8.* ♂♂ Gliphoeve (bij Heemstede), Snell. v. Voll. leg. — *9.* ♀ Gliphoeve, Snell. v. Voll. leg. — *10—11.* ♂♂ Gelderland, Veth leg. N°. *10* is de f. *arete* Müll. Op de bovenzijde zonder ocelli; op de onderzijde witte stippen i. p. v. ocelli. N°. *11* is een aberratie, daar de rechter helft der vleugels vrouwelijk en de linker helft mannelijk geteekend is. — *12.* ♀ Nigtevecht, de Vries leg. Juli 1890. Coll. de Vries. — *13.* ♀ Nigtevecht, de Vries leg. Juli 1888. Coll. de Vries. — *14.* ♀ Nigtevecht, de Vries leg. Juli 1887. Coll. de Vries. — *15.* ♀ Nigtevecht, de Vries leg. Juli 1889. Coll. de Vries. — *16.* ♀ Nigtevecht, de Vries leg. Aug. 1891. Coll. de Vries. — *17—18.* ♂♂ 's-Gravenhage, Juli. Coll. Snellen. — *19.* ♀ e. l. 's-Gravenhage, 18 Juli 1855. Coll. Snellen. — *20.* ♂ e. l. 's-Gravenhage, l. 4 Juni, i. 4 Juli 1892. Coll. Snellen. — *21.* ♀ e. l. 's-Gravenhage, 24 Juni 1862. Coll. Snellen. — *22.* ♀ e. l. Gennep, l. 1 Juni, i. 15 Juli 1897. Coll. Snellen. — *23.* ♂ Joure, Rinkes leg. 1905. — *24.* ♂ Scheveningen, v. Heurn leg. Juli 1902. — *25—29.* ♂♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. 14 Juli 1902. N°s. *27* en *29* zijn ongevlekt op de bovenzijde.

Genus 4. EPINEPHELE Hübn.

1. *E. jurtina* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 276, nos. 1052 & 1053, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 774, nos. 155 & 156, (1767). Rösel, III, p. 209, tab. 34, (1746—1761). Sepp, I, p. 29, tab. V, (1762—1860). Herklots, Bouwst. 48, (1853—1865). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 49, (1867); Bijvoegselen, p. 1123, (1882); Tijdschr. v. Ent. XLII, p. 2 V. (1900). Oudemans, Ned. Ins. p. 402, (1900); Tijdschr. v. Ent. XLVIII, p. 11—13, (1905).

1. ♂ Nederland, Havelaar leg. Var. met bruin-gele subapicaal vlek. — *2—3.* ♀♀ Nederland, Havelaar leg. — *4.* ♀ Holland, v. Bemmelen leg. — *5.* ♂ Holland, Ver Huell leg. Var. als n⁰. *1* maar donkerder. — *6.* ♀ Holland, Ver Huell leg. Var. met hel gele, onregelmatige subapicaal vlekken. — *7.* ♀ Holland, Ver Huell leg. Exp. alar. 42 mm. — *8.* ♀ Holland, Snell. v. Voll. leg. Exp. alar. 42 mm. — *9.* ♀ Nigtevecht, de Vries leg. Aug. 1889. Coll. de Vries. — *10.* ♂ Nigtevecht, de Vries leg. Juli 1887. Coll. de Vries. — *11—12.* ♀♀ Bussum, de Vries leg. 5 Juli 1885 en 1886. Coll. de Vries. — *13.* ♀ Ossendrecht, de Vries leg. 14 Juli 1889. Albinistisch exemplaar. Coll. de Vries. — *14.* ♂ 's-Gravenhage, 14 Juli 1861. Coll. Snellen. — *15.* ♀ e. l. 's-Gravenhage, 6 Juli 1862. Var. met twee groote bruin-gele vlekken op de achtervleugels. Coll. Snellen. — *16.* ♂ Rotterdam, 20 Juni 1872. Coll. Snellen. — *17—18.* ♀♀ Rotterdam, 26 Juni 1858. Coll. Snellen. — *19.* ♂ Rotterdam. Var. met aan de onderzijde egaal gekleurde achtervleugels en met zeer kleine zwarte stippen. Coll. Snellen. — *20.* ♀ e. l. Rijen, 25 Juli 1878. Coll. Snellen. — *21.* ♂ Laag Soeren, Brants leg. 1898. Ab. beschreven in Tijdschr. v. Ent. l. c. Coll. Snellen. — *22.* ♀ Groningen, Harender molen, Juli. Ab. met vier zwarte vlekken op de bovenzijde der voorvleugels. Ex. Coll. Albarda. Coll. Snellen. — *23—33.* ♀♀ Joure, Rinkes leg. 1905. Uit deze serie blijkt duidelijk de groote variabiliteit der soort; de exemplaren zijn allen van dezelfde vindplaats, terwijl geen twee exemplaren volkomen aan elkaar gelijk zijn. — *34—37.* ♂♂ Joure, Rinkes leg. 1905. N⁰. *35* is als n⁰. *1*, terwijl n⁰. *34* het donkerste exemplaar der geheele serie is. Exp. alar. van nos. *36* en *37* is resp. 35 en 42 mm. — *38.* ♀ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. Juli 1903. — *39.* ♀ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. 18 Juli 1902. — *40—42.* ♂♂ 's-Gravenhage, v. Heurn 18 Juli 1902. — *43.* ♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. 28 Juni 1903. — *44.* ♀ Scheveningen, v. Heurn leg. Juli 1902. — *45.* ♀ Kuikhorn, Juli. Ex coll. Albarda.

2. *E. tithonus* (L.).

Linn. Mant. Plant. p. 537, (1771). Sepp, I, p. 21, tab. III, (1762—1860). Herklots, Bouwst. 49, (1853—1865). Snell. Vl. v. Ned. Macrolep. p. 48, (1867); Tijdschr. v. Ent. XLIX, p. 201, (1906). Ter Haar, Tijdschr. v. Ent. XLVI, p. 69, (1904). Oudemans, Ned. Ins. p. 402, (1900); Tijdschr. v. Ent. XLVIII, p. 13, (1905).

1—2. ♂♂ Nederland, Havelaar leg. — *3—4.* ♀♀ Nederland, Havelaar leg. Exp. alar. resp. 37 en 42 mm. — *5.* ♂ Holland, Snell. v. Voll. leg. — *6—7.* ♂♂ Apeldoorn, de Vries leg. 7 en 8 Aug. 1885. Coll. de Vries. — *8.* ♀ Apeldoorn, de Vries leg. 8 Aug. 1885. Coll. de Vries. — *9.* ♀ Ossendrecht, de Vries leg. 14 Juli 1889. Coll. de Vries. — *10.* ♂ Rotterdam, Sept. Coll. Snellen. — *11.* ♂ Rotterdam, Fyenoord, 16 Juli 1887. Coll. Snellen. — *12.* ♀ 's-Gravenhage, 3 Aug. 1850. Coll. Snellen. — *13.* ♀ Wassenaar, 27 Juli 1867. Coll. Snellen. — *14.* ♀ Rijen, 27 Juli 1878. Coll. Snellen. — *15.* ♂ Peel, 23 Juli 1872. Coll. Snellen. Zie Tijdschr. v. Ent. XVI, p. 126, 1873. — *16.* ♀ Rolde, 26 Juli 1883. Coll. Snellen. — *17—18.* ♂♂ Joure, Rinkes leg. 1905. — *19—23.* ♂♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. 28 Juli 1903. — *24—25.* ♀♀ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. 28 Juli 1903. — *26.* ♀ Plasmolen, v. Heurn leg. 10 Juli 1904.

Genus 5. COENONYMPHA Hübn.

1. *C. hero* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 274, n°. 1047, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 793, n°. 255, 1767). Maurissen, Tijdschr. v. Ent. IX, p. 173, (1866). Snell. Vl. v. Ned. Macrolep. p. 53, (1867); Tijdschr. v. Ent. XLVI, p. 231, (1904). Oudemans, Tijdschr. v. Ent. XLVIII, p. 14, (1905).

1. ♀ Limburg, Maurissen leg. Coll. Snellen. — *2—3.* ♂♂ Limburg, Maurissen leg. Coll. Snellen. — *4.* ♂ Winterswijk, Leesberg leg. 7 Juni 1900. Coll. Snellen.

2. *C. iphis* (Schiff.).

Schiff. Wien. Verz. p. 321, n°. 25, (1776). Hübn. Eur. Schmett. I, f. 248—251, (1798). Esper, Schmett. I, 1, tab. 35, f. 3, 4, (1779). Fabr. Ent. Syst. III, 1, p. 222, n°. 695, (1793). Ochs. I, 1, p. 310 (1867—1834). Herklots, Bouwst. 55, (1853—1865). Spuler, Schmett. Eur. I, p. 47, (1908). Niet vermeld in Snellen's Vl v. Ned.

1—3. ♂♂ Nederland, Havelaar leg. — *4—5.* ♀♀ Nederland, Havelaar leg. Andere exemplaren dezer soort dan de hierboven genoemde zijn niet bekend, zoodat het voor de hand ligt aan de indigeniteit te twijfelen. Eene andere mogelijkheid is echter, dat de soort in het begin der 19de eeuw zeer plaatselijk voorkwam en sindsdien uitgestorven is. Opmerkelijk is, dat Engeland en België in hetzelfde geval verkeeren.

3. *C. arcania* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 273, n°. 1045, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 791, n°. 242, (1767). Snell. Tijdschr. v. Ent. VI, p. 39, (1863); Vl. v. Ned. Macrolep. p. 53, (1867); Tijdschr. v. Ent. XXX, p. 203, (1887); Balfour v. Burleigh, Tijdschr. v. Ent. LI, p. LXXIV, (1908).

1. ♂ Apeldoorn, de Vos t. Ned. Cappel leg. 18 Juli 1888. Coll. de Vries. — *2—3.* ♂♂ Apeldoorn, de Vos t. Ned. Cappel leg. 10 en 25 Juni 1889. Coll. Snellen. — *4.* ♀ Hoog Soeren, Brants leg. 24 Juni 1888. Coll. Snellen. — *5.* ♂ Laag Soeren, Brants leg. Coll. Snellen. — *6.* ♀ Harderwijk, Bondam leg. Juli 1888. Coll. Snellen.

4. *C. pamphilus* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 373, n°. 1044, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 791, n°. 239, (1767). Sepp, IV, p. 89, tab. XXVI, (1762—1860). Herklots, Bouwst. 54, (1853—1865). Snell. Vl. v. Ned. Macrolep. p. 52, (1867). Oudemans, Ned. Ins. p. 403, (1900); Tijdschr. v. Ent. XLVIII, p. 15, (1905). Klokman, Ent. Ber. I, p. 134, (1905). Zöllner, Tijdschr. v. Ent. LIV, p. x, (1911).

1. ♂ Nederland, Havelaar leg. — *2—3.* ♀♀ Nederland, Havelaar leg. — *4—5.* ♂♂ Holland, Snell. v. Voll. leg. — *6.* ♂ Zoeterwoude, Jacobson leg. 7 Aug. 1893. F. zooals beschreven in Tijdschr. v. Ent. XLVI en XLVIII. — *7—8.* ♂♂. Nigtevecht, de Vries leg. Juli 1887. Coll. de Vries. — *9.* ♀ Nigtevecht, de Vries leg. Juli 1891. Coll. de Vries. — *10.* ♂ Nigtevecht, de Vries leg. Aug. 1888. — *11.* ♀ Nigtevecht, de Vries leg. Aug. 1889. Coll. de Vries. — *12.* ♂ Rotterdam, 15 Aug. 1856. Coll. Snellen. — *13.* ♂ Rotterdam, 23 Mei 1872. Coll. Snellen. — *14.* ♀ 's-Gravenhage, 12 Mei 1864. Coll. Snellen. — *15.* ♂ Breda, 27 Mei 1872. Coll. Snellen. — *16.* ♂ Bergen op Zoom, 26 Mei 1892. Coll. Snellen. — *17.* ♀ Rotterdam, Fransen leg. Var. *pallida* Oud. Coll. Snellen. — *18—20.* ♂♂ 's-Gravenhage, v. d. Weele leg. Juni 1906. — *21—23.* ♂♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. Mei 1902. — *24—25.* ♂♂ Scheveningen, v. Heurn leg. Juli 1903. — *26.* ♀ Scheveningen, v. Heurn leg. Juli 1903. — *27—28.* ♂♂ Maarsbergen, v. Eecke leg. 13 Juni 1915. Bij verscheidene exemplaren is aan de onderzijde der achtervleugels geen spoor van ocelli of kernen daarvan zichtbaar.

5. *C. tiphon* (Rott.).

Rott. Naturf. VI, p. 15, (1775). Herklots, Bouwst. 53, (1853—1865). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 52 en 710, (1867); Bijvoegselen, p. 1124, (1882); Tijdschr. v. Ent. XL, p. 282, (1897). Balfour v. Burleigh, Tijdschr. v. Ent. LI, p. 125, (1908).

1—3. ♂♂ Nederland, Havelaar leg. N°. *1* is eene aberratie. De vleugels zijn zeer donker gekleurd met aan de onderzijde geheel witte ocelli,

die tot witte vlekjes verworden zijn. Op de onderzijde der voorvleugels zien wij een volkomen ocellus in cel 5 en een rond wit vlekje in cel 2. Nos. *2* en *3* behooren tot de typische vorm met kleine ocelli. — *4.* ♂ Holland, Ver Huell leg. Typische vorm als de voorgaande. — *5—6.* ♂♀ Laag Soeren, de Vos tot Ned. Cappel leg. 29 Juni 1900. F. *philoxenus* Esp. Coll. de Vries. — *7.* ♀ Galdersche heide bij Breda, 2 Juli 1871. F. *philoxenus* Esp. Coll. Snellen. — *8—10.* ♂♂ Galdersche heide bij Breda, 2 Juli 1871. F. *rothliebi* Staud. Coll. Snellen. — *11.* ♀ Galdersche heide bij Breda, 2 Juli 1874. F. *philoxenus* Esp. Coll. Snellen. — *12.* ♂ Breda, Heylaerts leg. 17 Juni 1868. F. *rothliebi* Staud. Coll. Snellen. — *13.* ♂ Rijen, 11 Juni 1882. F. *rothliebi* Staud. Coll. Snellen. — *14.* ♂ 19 Juni 1887. F. *rothliebi* Staud. Coll. Snellen. — *15—16.* ♂♀ Rijen, 5 Juli 1885. N⁰. *15* behoort tot de vorm *rothliebi* Staud.; n⁰. *16* tot *philoxenus* Esp. — *17.* ♀ Gennep, Uijen leg. F. *philoxenus* Esp. Coll. Snellen.

Snellen deelt in zijne „Bijvoegselen" mede, dat alle door hem geziene exemplaren dezer soort tot de varieteit *rothliebi* Staud. behooren. Volgens het bovenstaande moeten er in Nederland drie vormen voorkomen; de typische met kleine ocelli en lichter van kleur schijnt dus of verdwenen of zeer zeldzaam te zijn. Eene derde mogelijkheid is, dat de vindplaatsen der eerste vier exemplaren foutief zijn.

Genus 6. PARARGE Hübn.

1. *P. egeria* (L.).

Linn. Syst. Nat. I, 2, p. 771, n°. 143, (1767). Rösel, IV, p. 228, tab. 33, (1746—1762). Sepp, I, p. 33, tab. VI, (1762—1860). Herklots, Bouwst. 51, (1853—1865). Lodeesen, Tijdschr. v. Ent. VIII, p. 67, (1865). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 46, (1867); Oudemans, Ned. Ins. p. 402, (1900).

1—2. ♂♀ Nederland, Havelaar leg. — *3.* ♀ Wassenaar, Herklots leg. — *4.* ♂ Holland, Ver Huell leg. — *5.* ♂ Hoenderloo, de Vries leg. 14 Juli 1889. Coll. de Vries. — *6—8.* ♀♀ Hoenderloo, de Vries leg. 9—14 Juli 1889. Coll. de Vries. — *9.* ♂ Hoenderloo, de Vries leg. 10 Aug. 1891. Coll. de Vries. — *10.* ♀ Ossendrecht, de Vries leg. 14 Juli 1889. Coll. de Vries. — *11.* ♂ Rijen, 21 Juli 1878. Coll. Snellen. — *12.* ♂ e. l. Breda, l. Sept., i. 29 Maart 1881. Coll. Snellen. — *13.* ♂ Putten (N. Br.), 18 Juli 1897. Coll. Snellen. — *14.* ♀ e. l. Schijndel, l. Aug., i. 27 Maart 1871. Coll. Snellen. — *15.* ♂ Deventer, 17 Mei 1866. Coll. Snellen. — *16.* ♀ Rinkes leg. 1905. — *17.* ♂ Breda, v. Heurn leg. 13 Aug. 1906. — *18.* ♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. 13 Aug. 1906. — *19—21.* ♂♂ Vught, v. Heurn leg. Alle exemplaren behooren tot de var. *egerides* Staud.

2. *P. megaera* (L.).

Linn. Syst. Nat. I, 2, p. 771, n°. 142, (1767). Sepp, II, p. 5, tab. II & III, (1762—1860). Herklots, Bouwst. 50, (1853—1865). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 47, (1867). Oudemans, Ned. Ins. p. 402, (1900). De Vos t. Ned. Cappel, Tijdschr. v. Ent. L, p. IV, (1907).

1. ♂ Nederland, Havelaar leg. — *2—4.* ♀♀ Nederland, Havelaar leg. — *5.* ♂ Wassenaar, v. Bemmelen leg. — *6.* ♂ De Gliphoeve, Snell. v. Voll. leg. — *7.* ♂ Nigtevecht, de Vries leg. Aug. 1887. Coll. de Vries. — *8.* ♂ Nigtevecht, de Vries leg. Aug. 1888. Coll. de Vries. — *9.* ♂ Nigtevecht, de Vries leg. Aug. 1891. Coll. de Vries. — *10.* ♂ Nigtevecht, de Vries leg. Juli 1888. Coll. de Vries. — *11—12.* ♀♂ Nigtevecht, de Vries leg. Juli 1890. Coll. de Vries. — *13.* ♂ Apeldoorn, de Vos t. Ned. Cappel leg. 19 Aug. Coll. Snellen. — *14.* ♀ Arnhem, 17 Aug. 1860. Coll. Snellen. — *15.* ♂ Rotterdam, 26 Mei 1890. Coll. Snellen. — *16.* ♀ e. p. Lisse, i. 21 Mei 1882. Coll. Snellen. — *17.* ♀ e. l. Haarlem, l. April i. Juni 1879. Coll. Snellen. — *18.* ♀ Haarlem, Aug. 1854. Coll. Snellen. — *19—21.* ♀♀ Joure, Rinkes leg. 1905. — *22.* ♂ Joure, Rinkes leg. 1905. — *23—24.* ♀♂ Oisterwijk, v. Heurn leg. Aug. 1900. — *25—26.* ♂♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. Aug. 1902. — *27—28.* ♀♀ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. Aug. 1902. — *29.* ♀ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. 7 Aug. 1904.

3. *P. maera* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 275, n°. 1049, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 771, n°. 141, (1767). Snell., Tijdschr. v. Ent. XIII, p. 77, (1870); Bijvoegselen, p. 1123, (1882). Maurissen, Tijdschr. v. Ent. XIII, p. 124, (1870). Heylaerts, Tijdschr. v. Ent. XIII, p. 146, (1870).

1. ♂ Nijmegen?, Dunlop leg. Coll. Snellen.

Fam. 5. LYCAENIDAE.

Genus 1. THECLA F.

Subgen. 1. Thecla F.

1. *T. spini* (Schiff.).

Schiff. Wien. Verz. p. 186, n°. 5 (1776). Hübn. Eur. Schmett. I, f. 376, 377, 674, 675, (1798—1808). Godt. Enc. Méth. IX, p. 650, n. 116, (1823). Esper, Schmett. I, 1, tab. XXXIX, f. 3, (1878). Herklots, Bouwst. 54, (1853—1865). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 65, noot 2, (1867).

1. ♂ Nederland, Havelaar leg. — *2—4.* ♀♀ Nederland, Havelaar leg. — *5.* Groningen, de Gavere. Snellen neemt deze soort niet als inlandsch aan en noemt ook niet de hier vermelde exemplaren.

2. *T. w-album* (Knoch.).

Knoch, Beitr Ins. II, p. 87, tab. VI, f. 1, 2, (1782). Herklots, Bouwst. 12, (1853—1865). Snell., Vl. v Ned. Macrolep. p. 65, noot 1, (1867); Bijvoegselen, p. 1127, (1882). De Vos t. Ned. Cappel, Tijdschr. v. Ent. XLII, p. 38, (1900).

1. ♂ Nederland, Havelaar leg. — *2—3.* ♀♀ Nederland, Havelaar leg. Deze exemplaren, verzameld in het begin der 19de eeuw, werden niet vermeld in Snellen's Vl. v. Ned. I. De soort werd niet als inlandsch aangenomen, totdat zij ruim tachtig jaar later op nieuw door enkele verzamelaars gevangen werd en nog wel in drie provincies. De gegevens van Havelaar, langen tijd verwaarloosd, bleken ten slotte juist te zijn. Zoo schijnt het mij toe, dat wij steeds groote voorzichtigheid moeten betrachten bij het verwerpen der Havelaarsche gegevens. De hier genoemde exemplaren behoeven niet alle in ons land gevangen zijn. Het feit, dat Havelaar e. a. enkele soorten als inlandsch opgaven, moet op gegevens hebben berust.

3. *T. ilicis* (Esp.).

Esper, Schmett, I, 1, p. 353, (1779). Rösel, I, p. 117, tab. IX, f. 1, 2, 3, (1746—1762). Sepp, II, p. 1, tab. I, (1762—1860). Herklots, Bouwst. 13, (1853—1865). Snell, Vl. v. Ned. Macrolep. p. 67, (1867). Bijvoegselen, p. 1127, (1852). De Gavere, Tijdschr. v. Ent. X, p. 188, (1867). Oudemans, Ned. Ins. p. 405, (1900).

1—2. ♂♂ Nederland, Havelaar leg. — *3—4.* ♀♀ Nederland, Havelaar leg. ♀ F. *cerri* Hübn. — *5.* ♂ Hoenderloo, de Vries leg. 5 Aug. 1891. Coll. de Vries. — *6.* ♂ e. l. Bussum, de Vries leg. 2 Juli 1894. Coll. de Vries. — *7.* ♂ Bussum, de Vries leg. 5 Juli 1885. Coll. de Vries. — *8.* ♀ Ossendrecht, de Vries leg. 14 Juli 1889. ♀ F. *cerri* Hübn. Coll. de Vries. — *9.* ♀ Keppel, Juli 1900. ♀ F. *cerri* Hübn. Coll. de Vries. — *10.* ♂ e. l. Breda, l. 10 Juni, i. 28 Juni 1877. Coll. Snellen. — *11.* ♀ e. l. Breda, l. 10 Juni, i. 2 Juli 1877. ♀ F. *cerri* Hübn. Coll. Snellen. — *12.* ♀ e. l. Rijen, l. begin Juni, i. Juli 1901. Coll. Snellen. — *13.* ♀ Winterswijk, 18 Juli 1886. ♀ F. *cerri* Hübn. Coll. Snellen. *14.* ♂ Plasmolen, v. Heurn leg. 10 Juli 1904. — *15—16.* ♂♂ Oisterwijk, v. Heurn leg. Aug. 1900. — *17.* ♀ Oisterwijk, v. Heurn leg. Aug. 1909. ♀ F. *cerri* Hübn.

4. *T. pruni* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 283, n°. 1071, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 788, n°. 221, (1767). Rösel, I, p. 102, tab. VII, (1746—1762). Herklots, Bouwst. 11, (1853—1865). de Graaf, Tijdschr. v. Ent. VI, p. 151, n°. 13 en noot, (1863). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 66, (1867).

1. ♂ Holland, Snell. v. Voll. leg. Dit moet het door den Heer de Graaf genoemde exemplaar zijn. — *2—3.* ♂♂ Nederland, Havelaar leg. — *4—5.* ♀♀ Nederland, Havelaar leg.

Subgenus 2. Callophrys Billb.

1. *C. rubi* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 283, n°. 1071, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 788, n°. 221, (1767). Herklots, Bouwst. 16, (1853—1865). Snell. Vl. v. Ned. Macrolep. p. 66, (1867). Snell. v. Voll. Gel. Dieren, II, p. 407, (1861). Oudemans, Ned. Ins. p. 405, (1900).

1—3. ♀♀ Nederland, Havelaar leg. — *4.* ♂ Nederland, Havelaar leg. — *5.* ♀ Voorst, Snell. v. Voll. leg. — *6.* ♂ Baarn, de Meyere leg. 6 Juli 1891. Exp. alar. 22 mm. Coll. de Vries. — *7—9.* ♀♀ Apeldoorn, de Vries leg. 24 Juni 1888. Coll. de Vries. — *10.* ♂ Laag Soeren, de Vries leg. 4 Juni 1891. Coll. de Vries. — *11.* ♀ Laag Soeren, de Vries leg. 27 Mei 1898. Coll. de Vries. — *12.* ♀ Nijmegen, Molengraaf leg. 8 Mei 1877. Coll. de Vries. — *13.* ♀ Apeldoorn, 23 Mei 1861. Albinistisch exemplaar; de vleugelranden zijn bijzonder licht van kleur. Coll. Snellen. — *14.* ♂ Grebbe, 11 Maart 1864. Coll. Snellen. — *15.* ♀ Limburg, Maurissen leg. Coll. Snellen. — *16.* ♀ Laag Soeren, 18 Juni 1893. Coll. Snellen. — *17.* ♂ Breda, 29 Mei 1882. Coll. Snellen. — *18.* ♂ Breda, 2 Juli 1871. Coll. Snellen. — *19.* ♀ Breda, 22 Juni 1890. Coll. Snellen. — *20.* ♀ Rijen, 19 Juni 1887. Coll. Snellen. — *21.* ♂ Rijen, 5 Mei 1878. Coll. Snellen. — *22.* ♀ Rijen, 15 Mei 1890. Coll. Snellen.

Genus 2. ZEPHYRUS Dalm.

1. *Z. quercus* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 282, n°. 1072, (1761); Mus. Ulr. p. 314, (1764); Syst. Nat. I, 2, p. 788, n°. 222, (1767). Rösel, I, p. 110, tab. IX, (1746—1762). Sepp, II, p. 1. tab. I, (1762—1760). Herklots, Bouwst. 15, (1853—1865). Snell. v. Voll. Gel. Dieren, II p. 407, (1861). Snell. Vl. v. Ned. Macrolep. p. 67, (1867); Tijdschr. v. Ent. XLVI, p. 233, (1904).

1—2. ♂♂ Nederland, Havelaar leg. — *3—4.* ♀♀ Nederland, Havelaar leg. N°. *3* heeft eene vleugelspanning van 35 mm. — *5.* ♂ Holland, Snell. v. Voll. — *5—7.* ♂♀ Baarn, Veth leg. 18 Juli 1875. — *8.* ♂ e. l. Bussum, de Vries leg. 28 Juli 1893. Coll. de Vries. — *9.* ♂ e. l. Bussum, de Vries leg. 14 Juli 1888. Coll. de Vries. — *10—11.* ♀♀ e. l. Bussum, de Vries leg. 5 Juli 1894. Coll. de Vries. — *12—13.* ♀♀ Apeldoorn, de Vries leg. 16 Juli en 2 Aug. 1887. Coll. de Vries. — *14.* ♀ e. l. Apeldoorn, de Vos t. Ned. Cappel leg. 25 Juli 1890. Coll. Snellen. — *15.* ♂ Nijkerk, v. M. de Rooy leg. Coll. Snellen. — *16.* ♀ Soerensche bosch, 20 Juli 1885. Coll. Snellen. — *17.* ♀ e. l. Overveen, v. Leeuwen leg. Juli 1879. Coll. Snellen. — *18.* ♂ Haarlem. Coll. Snellen. — *19.* ♂ Haarlem, 17 Juli 1858. Coll. Snellen. — *20.* ♀ 's-Gravenhage, Juli

1855. Exp. alar. 34 mm. Coll. Snellen. — *21.* ♀ e. l. Rotterdam, l. 10 Juni, i. 7 Juli 1901. Exp. alar. 27 mm. Coll. Snellen. — *22—24.* ♀♀ Hummeloo, v. Heurn leg. Juli 1901.

2. *Z. betulae* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 262, n°. 1070, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 787, n°. 220, (1767). Rösel, I, p. 99, tab. VI, (1746—1762). Sepp, III, p. 45, tab. XII, (1762—1860). Herklots, Bouwst. 10, (1853—1865). Snell. Vl. v. Ned. Macrolep. p. 68, (1867).

1—2. ♂♂ Nederland, Havelaar leg. — *3—4.* ♀♀ Nederland, Havelaar leg. — *5.* ♀ Holland, Snell. v. Voll. leg. — *6.* ♂ Harderwijk, Aug. 1900. — *7.* ♀ Apeldoorn, de Vos t. Ned. Cappel leg. 20 Sept. 1888. Coll. de Vries. — *8.* ♀ Apeldoorn, de Vos t. Ned. Cappel leg. 21 Aug. 1886. Coll. de Vries. — *9.* ♀ e. l. Oosterbeek, Backer leg. 4 Aug. 1872. Coll. Snellen. — *10.* ♀ e. l. Arnhem, 5 Aug. 1872. Coll. Snellen. — *11.* ♀ Groningen, de Gavere leg. Aug. Coll. Snellen. — *12.* ♀ Hummeloo, v. Heurn leg. Aug. 1901.

Genus 3. CHRYSOPHANUS Hübn.

1. *C. virgaureae* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 285, n°. 1079, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 793, n°. 253, (1767). Esp. Schmett. I, 1, tab. 22, f. 2, a, b, (1777). Hübn. Eur. Schmett. I, f. 359—361, (1798—1803); f. 884—887, (1818—1827). Godt. Enc. Méth. IX, p. 669, n°. 166, (1823). Herklots, Bouwst. 18, (1853—1865). Snell. Vl. v. Ned. Macrolep. p. 63 noot 1, (1867).

1—4. ♂♂ Nederland, Havelaar leg. — *5—6.* ♀♀ Nederland, Havelaar leg. De Graaf schrijft in het Tijdschr. v. Ent. VI, p. 151, dat Havelaar een exemplaar dezer soort bij Rotterdam zou gevangen hebben. Uit bovenstaande opgave blijkt, dat er 6 exemplaren uit de collectie Havelaar zijn, waarvan het heet, dat zij in ons land gevangen zouden zijn in de eerste helft der 19de eeuw. Rotterdam is echter niet als vindplaats aangegeven.

2. *C. thersamon* (Esp.).

Esper, Schmett. I, 2, tab. 89, f. 6, (1784). Hübn. Eur. Schmett. I, f. 347, 347, (1798—1803). Godt. Enc. Méth. IX, p. 665, n°. 160, (1823). Herklots, Bouwst. 20, (1853—1865). Spuler, Schmett. Eur. I, p. 57, (1908).

1—2. ♂♂ Nederland, Havelaar leg. — *3—4.* ♀♀ Nederland, Havelaar leg.

Het schijnt mij op grond der geographische verspreiding dezer soort niet zeer waarschijnlijk, dat de bovengenoemde exemplaren in Nederland gevangen werden. Snellen vermeldt *thersamon* dan ook in het geheel niet, in tegenstelling met *C. alciphron* v. Rott. (= *hipponoë* Esp.), die wel in ons land zou kunnen voorkomen.

3. *C. hippothoë* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 274, n°. 1046, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 793, n°. 254, (1767). Herklots, Bouwst. 19, (1853—1865). de Graaf, Tijdschr. v. Ent. VI, p. 151, noot, (1863). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 64, (1867); Bijvoegselen, p. 1126, (1882), Ter Haar, Tijdschr. v. Ent. XLIII, p. 240, (1901); XLVIII, p. 264, (1905).

1. ♂ Eelderwolde, Onland, Juni 1897. F. *groningana* t. H. Coll. de Vries. — *2.* ♀ Eelderwolde, de Boer leg. Juni 1896. Coll. de Vries. — *3.* ♂ Peize (Dr.), Kooi leg. 20 Juni 1908. F. *groningana* t. H. Coll. Snellen.

4. *C. phlaeas* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 285, n°. 1078, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 793, n°. 252, (1767). Rösel, III, p. 228, tab. XLV, (1746-1762). Sepp, V, titelplaat; VIII, p. 133, n°. 35, (1762—1860). Herklots, Bouwst. 17, (1853—1865). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 54, (1867). Oudemans, Ned. Ins. p. 405, (1900); Tijdschr. v. Ent. XLII, p. 20 V. (1900); XLVIII, p. 16, (1905).

1—2. ♂♂ Nederland, Havelaar leg. Exp. alar. 27 mm. — *3—6.* ♂♂ Holland, Ver Huell leg. Bij N°. *4* is de goudgele kleur der voorvleugels op de bovenzijde gedeeltelijk door bruin verdrongen. N°. *5* is, behalve twee goudgele vlekjes in de cellen der voorvleugels en behalve de submarginale band der achtervleugels, op de bovenzijde geheel donker bruin gekleurd. N°. *6* is een overgangsvorm tot de f. *schmidtii* Gerh. — *7.* ♀ Holland, Snell. v. Voll. leg. Exp. alar. 33 mm. — *8.* ♂ Nigtevecht, 5 Aug. 1892. Coll. de Vries. — *9.* ♂ Nigtevecht, de Vries leg. 5 Aug. 1894. Coll. de Vries. — *10.* ♀ Nigtevecht, de Vries leg. 4 Aug. 1892. De kleur der voorvleugels is egaal licht goudgeel met smallen bruinen marginalen band. Coll. de Vries. — *11—12.* ♀♀ Nigtevecht, de Vries leg. 4 en 13 Aug. 1894. Coll. de Vries. — *13.* ♂ Naarderberg, de Vries leg. 5 Aug. 1892. Coll. de Vries. — *14—15.* ♂♀ Nijmegen, Uijen leg. Mei. Coll. Snellen. — *16—17.* ♂♀ Bussum, 19 Juli 1885. In coïtu gevangen. Coll. Snellen. — *18.* ♀ de Bildt, 22 Sept. 1895. Coll. Snellen. — *19.* ♂ Wolfheze, 8 Juli 1859. Coll. Snellen. — *20.* ♀ Rijen, 22 Juli 1877. Coll. Snellen. — *21.* ♀ Rijen, 21 Juli 1878. Coll. Snellen. — *22.* ♂ Rolde, 27 Juli 1883. Coll. Snellen. — *23—24.* ♂♂ Maarsbergen, 10 Sept. 1897. Coll. Snellen. — *25.* ♀ 's-Gravenhage, 19 Mei 1899. Coll. Snellen. — *26.* ♂ 's-Gravenhage, 20 Juli 1884. Coll. Snellen. — *27.* ♀ e. l. 's-Gravenhage, 1. Aug., i. 6 Sept. 1872. Coll. Snellen. — *28.* ♂ Loosduinen, 6 Juli 1895. Coll. Snellen. — *29.* ♀ Rotterdam, 21 Sept. 1868. Coll. Snellen. — *30.* ♂ Assen, 27 Juli 1883. Coll. Snellen. — *31.* ♀ Joure, Rinkes leg. 1905. — *32—33.* ♂♀ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. Exp. alar. resp. 26 en 27 mm. — *34—36.* ♂♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. Juli 1903. — *37—38.* ♀♀ 's-Gravenhage,

v. Heurn leg. Juli 1903. — *19—41.* ♀♀ Scheveningen, v. Heurn leg. Juli 1902. — *42.* ♀ Breda, v. Heurn leg. Aug. 1904. Opmerkelijk is de variabiliteit wat betreft de vorm, grootte en ligging der zwarte vlekjes op de voorvleugels. Enkele exemplaren zijn asymmetrisch geteekend, zooals b.v. n⁰. *15.*

5. *C. dorilis* (Hufn.).

Hufn. Berl. Mag. II, p. 68, n°. 21, (1766). Herklots, Bouwst. 21, (1853—1865). Sepp, II, p. 101, tab. XXV, (1860—1900). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 63, (1867). Bijvoegselen, p. 1126, (1882). Ter Haar, Tijdschr. v. Ent. XLIII, p. 235, (1901).

1—2. ♂♂ Nederland, Havelaar leg. — *3.* ♀ Nederland, Havelaar leg. Overgangsvorm tot ♀ f. *subalpina* Sp. — *4.* ♂ Holl. Snell. v. Voll. leg. — *5—6.* ♀♀ Apeldoorn, de Vries leg. 31 Juli en 3 Aug. 1865. N⁰. *5* is de ♀ f. *subalpina* Sp. Coll. de Vries. — *7.* ♂ Apeldoorn, de Vries leg. 4 Aug. 1865. Coll. de Vries. — *8.* ♀ Nijmegen, Molengraaf leg. 1877. Coll. de Vries. — *9—10.* ♀♂ Laag Soeren, de Vries leg. 28 en 30 Mei 1898. Coll. de Vries. — *11.* ♂ Kortenhoef, de Vries leg 6 Aug. 1887. Coll. de Vries. — *12—13.* ♂♀ Gulpen, de Vries leg. 24 en 26 Juli 1894. N⁰. *13* is een overgangsvorm tot ♀ f. *subalpina* Sp. Coll. de Vries. — *14—15.* ♂ Rolde, 29 Juli 1893. Coll. Snellen. — *16.* ♂ Rijen, 19 Juni 1877. Coll. Snellen. — *17.* ♂ Rijen, 31 Mei 1891. Coll. Snellen. — *18.* ♀ Rijen, 3 Aug. 1884. Bijna de ♀ f. *subalpina* Sp. Coll. Snellen. — *19—20.* ♂♀ Breda, 26 en 27 Mei 1872. Coll. Snellen. — *21.* ♂ Breda, 16 Mei 1880. Coll. Snellen. — *22.* ♀ Breda, Liesbosch, 5 Juni 1869. Coll. Snellen. — *23.* ♀ Bergen op Zoom, Schelde, 16 Mei 1875. ♀ F. *subalpina* Sp. Coll. Snellen. — *24.* ♂ Nijmegen, 24 Aug. 1865. Coll. Snellen. — *25.* ♀ Dieren, 2 Sept. 1866. Overgangsvorm tot de ♀ f. *subalpina* Sp. Coll. Snellen. — *26.* ♂ Zutphen, 21 Mei 1856. Coll. Snellen. — *27.* ♂ Deventer, de Vos t. Ned. Cappel leg. 3 Juni. Zeer donker gekleurd exemplaar. Coll. Snellen. — *28.* ♀ Gendringen, Mei 1855. Overgangsvorm tot de ♀ f. *uyeni* t. H. Coll. Snellen. — *29.* ♂ Joure, Rinkes leg. 1905. — *30.* ♂ Breda, v. Heurn leg. Aug. 1904. Ab exp. alar. 22 mm. — *31.* ♂ Scheveningen, v. Heurn leg. Aug. 1902. — *32—33.* ♀♀ Scheveningen, v. Heurn leg. Aug 1902. De ♀ f. *brantsi* t. H. is evenals de typische ♀ f. *uyeni* t. H. niet in de collectie vertegenwoordigd.

Genus 4. LYCAENA F.

1. *L. aegon* (W. V.).

Wien. Verz. p. 185, n°. 15, (1770). Sepp, VII, p. 17, tab. V, f. 5, 6, (1762—1860). Herklots, Bouwst. 22, (1853—1865). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 61, (1867);

De Vos t. Ned. Cappel, Tijdschr. v. Ent. XL, p. 229, (1897). Oudemans, Ned. Ins. p. 405, (1900). Van Eecke, Tijdschr. v. Ent. LVIII, V, p. XIX, (1915).

1—3. ♂♂ Nederland, Havelaar leg. Deze exemplaren zijn naar mijne meening niet in ons land gevangen, daar zij veel lichter gekleurd en grooter zijn dan de inlandsche exemplaren. Exp. alar. 50 mm. — *4—5.* ♀♀ Nederland, Havelaar leg. Exp. alar. 26 mm. — *6.* ♂ Brummen, Snell. v. Voll. leg. Exp. alar. 30 mm. — *7.* ♂ Houthem, de Vries leg. 20 Juli 1897. Exp. alar. 24 mm. Coll. de Vries. — *8.* ♂ Bennekom, de Vos t. Ned. Cappel leg. 11 Juli 1896. Exp. alar. 26 mm. — *9—10.* ♀♀ Bennekom, de Vos t. Ned. Cappel leg. 10 en 11 Juli 1896. Exp. alar. 25 mm. Coll. de Vries. — *11.* ♀ 's-Gravenhage, de Vries leg. 4 Juli 1896 Exp. alar. 23 mm. Coll. de Vries. — *12.* ♂ Apeldoorn, de Vos t. Nederv. Cappel leg. 28 Juli 1897. Exp. alar. 25 mm. Coll. de Vries. — *13.* ♀ Oisterwijk, de Vries leg. 28 Juli 1898. Exp. alar. 23 mm. Coll. de Vries. — *14.* ♂ Winterswijk, de Vries leg. 18 Juli 1886. Exp. alar. 25 mm. Coll. de Vries. — *15.* ♂ 's-Gravenhage, 30 Juli 1884. Exp. alar. 26 mm. Coll. Snellen. — *16.* ♀ 's-Gravenhage, 30 Juli 1884. Exp. alar. 26 mm. Coll. Snellen. — *17.* ♀ Wolfheze, 16 Aug. 1860. Exp. alar. 26 mm. Coll. Snellen. — *18.* ♂ Zundert, 21 Juli 1872. Exp. alar. 28 mm. Coll. Snellen. — *19.* ♀ Rijen, 22 Juli 1877. Exp. alar. 25 mm. Coll. Snellen. — *20—21.* ♂♂ Apeldoorn, de Vos t. Ned. Cappel leg. 22 Juli 1898. Exp. alar. resp. 27 en 24 mm. Als *L. argus* L. gedetermineerd. Coll. Snellen. — *22.* ♂ Oisterwijk, 17 Juli 1892. Exp. alar. 29 mm. Coll. Snellen. — *23.* ♀ Bussum, 18 Juli 1885. Exp. alar. 27 mm. Coll. Snellen. — *24.* ♂ Rozendaal (Geld.), 27 Juli 1866. Exp. alar. 25 mm. Coll. Snellen. — *25—26.* ♂♀ De Peel, 22 Juli 1872. Exp. alar. resp. 27 en 24 mm. Coll. Snellen. — *27—28.* ♂♂ Breda, v. Heurn leg. Aug. 1904. Exp. alar. resp. 24 en 22 mm. — *29.* ♀ Breda, v. Heurn leg. Aug. 1904. Exp. alar. 23 mm. — *30.* ♀ Ginneken, v. Heurn leg. Exp. alar. 23½ mm. — *31.* ♂ Plasmolen, v. Heurn leg. 10 Juli 1904. Exp. alar. 25 mm. — *32.* ♂ Oisterwijk, v. Heurn leg. 10 Aug. 1905. Exp. alar. 26½ mm. — *33.* ♂ Ulvenhout, v. Heurn leg. 8 Juli 1909. Exp. alar. 27 mm. *34—35.* ♂♀ Bloemendaalsche duinen, v. Heurn leg. 15 en 23 Juli 1899. Exp. alar. resp. 29 en 24 mm. — *36.* ♀ St.-Oedenrode, Veth leg. Var. *leodorus* Esp.? De exemplaren onder nos. *23*, *26*, *29*, *30*, *35* en *36* zijn klein, donker gekleurd, hebben op de onderzijde eene donkere, grove teekening met een oranje-gekleurden en een daarop volgenden, grijswitten submarginalen band.

Van de exemplaren onder nos. 4, 5, 8, 9, 20, 22, 30, 13, 23, 33, 34 en 35 zijn preparaten vervaardigd der genitaliën. De preparaten zijn als volgt genummerd: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 18, 44, 54, 55 en 70.

2. *L. argus* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 283, n°. 1074, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 789, n°. 232, (1767). Herklots, Bouwst. 23, (1853—1865). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 61, (1867); Tijdschr. v. Ent. XXX, p. 204, (1887); XXXVI, p. 195, (1893); XL, p. 285, (1897); XLVI, p. 232, (1904). Oudemans, Tijdschr. v. Ent. XLVIII, p. 16, (1905).

1—3. ♀♀ Nederland, Havelaar leg. Exp. alar. resp. 31, 32$^1/_2$ en 27 mm. N°. *3* is eene aberratie: de kleur op de bovenzijde is bruin met weinig blauw aan de vleugelwortels; bovendien abnormaal klein. — *4.* ♂ Groenlo, 14 Juni 1868. Exp. alar. 28$^1/_2$ mm. Coll. Snellen. — *5.* ♂ Aalten, 28 Juni 1870. Exp. alar. 26 mm. Coll. Snellen. Dit ♂ is het kleinste exemplaar der geheele onderzochte serie.

Van de exemplaren onder n^{os}. *1*, *2*, *4* en *5* zijn preparaten vervaardigd der genitaliën, resp. onder n^{os}. *14*, *15*, *56* en *57*.

3. *L. icarus* (L.).

Rott. Naturf. VI, p. 21, n°. 8, (1775). Rösel, III, p. 195, tab. XXXVII, (1746—1762). Sepp, V, titelplaat, (1762—1860); II, p. 57, tab. XIII, XIV, (1860—1900). Herklots, Bouwst. 25, (1853—1865). Snell. v. Voll., Gel. Dieren II, p. 408, (1861). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 59, (1867); Bijvoegselen, p. 1125, (1882). Oudemans, Ned. Ins. p. 404, (1900); Tijdschr. v. Ent. XLVIII, p. 17, (1906).

1—2. ♂♂ Nederland, Havelaar leg. Exp. alar. 35 mm. — *3—6.* ♀♀ Nederland, Havelaar leg. N°. *3* is op de bovenzijde geheel bruin, dus zonder blauwe bestuiving en met meer vage, oranje marginaal-ocelli. Op de onderzijde is in cel 1 der voorvleugels eene gebogen, bruine streep i. p. v. vlekjes. De bruine ♀ vorm laat ik verder onvermeld en duid de blauwe aan met ♀ f. *caerulea* Fuchs. N°. *4* is de ♀ f. *rufina* Oberth. Op de bovenzijde der voorvleugels zijn de oranje halvemaantjes prominent. N°. *6* behoort tot de var. *icarinus* Scriba. De voorvleugelwortelvlekjes ontbreken. — *7—8.* ♀♀ Gelderland, Ver Huell leg. N°. *8* is de ♀ f. *caerulea* Fuchs en bovendien afwijkend geteekend, doordat in cel 1 der voorvleugels eene lange streep gevormd is door samensmelting van vlekjes. — *9.* ♀ Warmond, v. Bemmelen leg. — *10.* ♂ Holland, Snell. v. Voll. leg. Exp. alar. 32 mm. — *11.* ♀ Holland, Snell. v. Voll. leg. Var. *icarinus* Scriba, ♀ f. *caerulea* Fuchs. — *12.* ♂ Groningen, de Gavere leg. Var. *icarinus* Scriba = *thersites* Boisd.? — *13—15.* ♂♂ Gulpen, de Vries leg. 24 en 26 Juli 1894. N°. *15* heeft eene exp. alar. van 27 mm. Coll. de Vries. — *16.* ♀ Gulpen, de Vries leg. 24 Juli 1894. ♀ f. *caerulea* Fuchs. Coll. Snellen. — *17.* ♀ Valkenburg, de Vries leg. 24 Juli 1887. ♀ F. *rufina* Oberth. Coll. de Vries. — *18—19.* ♀♀ Ossendrecht, de Vries leg. 14 Juli 1889. ♀ f. *caerulea* Fuchs. en ♀ f. *rufina*

Oberth. Coll. de Vries. — *20.* ♂ Zandvoort, 23 Aug. 1874. Coll. Snellen. — *21.* ♂ Arnhem, Aug. 1859. Coll. Snellen. — *22.* ♂ Bergen op Zoom, 26 Mei 1892. Coll. Snellen. — *23.* ♂ Hillegersberg, 10 Juli 1893. Coll. Snellen. — *24.* ♂ Wassenaar, 5 Juni 1876. Coll. Snellen. — *25.* ♂ Wolfheze, 16 Aug. 1860. Coll. Snellen. — *26.* ♂ Nijkerk, Schoonhoven leg. Var. *orpheus* v. Block? Exp. alar. 22 mm. Coll. Snellen. — *27.* ♀ e. l. Rotterdam, l. 15 Juli, i. 2 Aug. 1870. Exp. alar. 25 mm. Coll. Snellen. — *28.* ♀ Rijen, 19 Aug. 1877. ♀ F. *caerulea* Fuchs. Coll. Snellen. — *29.* ♀ Ex coll. v. Woerden. ♀ F. *caerulea* Fuchs. Coll. Snellen. — *30.* ♀ Zaltbommel. Coll. Snellen. — *31—34.* ♀♀ Nederland, Veth leg. N⁰. *31* en *34* behooren tot de vorm *caerulea* Fuchs. — *35.* ♀ 's-Gravenhage, v. d. Weele leg. Juni 1906. — *36—37.* ♂♂ 's-Gravenhage, v. d. Weele leg. Juni 1906. — *38.* ♂ Leiden, v. Eecke leg. 28 Mei 1910. — *39.* ♀ Hummeloo, v. Heurn leg. Aug. 1901. ♀ F. *rufina* Oberth. — *40—48.* ♂♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. Juli 1903. Exp. alar. van n⁰. *44* is 25 mm.; dat van n⁰. *45* 31 mm. — *49—64.* ♀♀ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. Juli 1903. N^os^. *49*, *58* en *62* behooren tot de ♀ f. *caerulea* Fuchs. N⁰. *55* heeft eene vleugelspanning van slechts 25 mm. — *65.* ♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. Juni 1902. Bijna de var. *icarinus* Scriba, daar een fijn vlekje aan den voorvleugelwortel zichtbaar is i. p. v. geen een. — *66—68.* ♂♂ Scheveningen, v. Heurn leg. Juni 1902. — *69.* ♂ Joure, Rinkes leg. 1905.

Van de exemplaren onder n^os^. *13*, *37*, *24*, *30*, *46*, *61*, *63*, *64* en *65* zijn preparaten vervaardigd der genetaliën. De preparaten zijn als volgt genummerd: *30*, *31*, *32*, *33*, *35*, *51*, *52* en *53*.

4. *L. optilete* (Knoch.).

Knoch, Beitr. Ins. I, p. 76, tab. V, f. 5, 6, (1781). Herklots, Bouwst. 23a, (1853—1865). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 60, (1867); Tijdschr. v. Ent. XXXVI, p. 195, (1893). Oudemans, Tijdschr. v. Ent. XLVIII, p. 23, (1905).

1. ♂ Varsseveld, ter Meer leg. Coll. Snellen. — *2.* ♀ Groningen, de Punt, Kooi leg. 30 Juni 1906. Coll. Snellen.

De genitaliën van het exemplaar onder n⁰. *1* zijn bewaard in preparaat n⁰. 47.

5. *L. alexis* (Scop.).

Scop. Ent. Carn. p. 179, (1763). Sepp, VII, titelplaat, (1762—1860). Herklots, Bouwst. 24, (1853—1865). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 59, (1867); Bijvoegselen, p. 1126, (1882); Tijdschr. v. Ent. XXVII, p. 135, (1884). Ter Haar, Tijdschr. v. Ent. XXVII, p. 134, (1884). Oudemans, Ned. Ins. p. 404, noot, (1900).

1—4. ♂♂ Nederland, Havelaar leg. De exp. alar. van n⁰. 1 en 2 is resp. 23 en 29 mm. — *5.* ♀ Nederland, Havelaar leg. — *6—7.* ♀♂

Dordrecht, Veth leg. — *8—9.* ♂♂ Kapelle (Goes), de Vos t. Ned. Cappel leg. 13 Aug. 1898. Coll. de Vries. — *10.* ♂ Wemeldingen, de Vos t. Ned. Cappel leg. 7 Aug. 1898. Coll. de Vries. — *11—12.* ♂♂ Bergen op Zoom, 16 Mei 1875. Coll. Snellen. — *13.* ♂ Rotterdam. Coll. Snellen. — *14.* ♀ 's-Gravenhage (duinen), 15 Sept. 1893. Coll. Snellen. — *15.* ♀ 's-Gravenhage (duinen), 31 Juli 1877. Coll. Snellen. — *16.* ♂ Lisse, 18 Mei 1882. Coll. Snellen. — *17.* ♂ Haarlem, 25 Aug. 1877. Coll. Snellen. — *18—22.* ♂♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. Aug. 1903. — *23—24.* ♀♀ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. Aug. 1903. — *25—26.* ♀♀ s-Gravenhage, v. Heurn leg. Mei 1902. — *27.* ♂ 's-Gravenhage, v. Heurn leg. Mei 1902. — *28.* ♀ Scheveningen, v. Heurn leg. Juni 1902. — *29.* ♀ Wassenaar, v. Eecke leg. Aug. 1906.

In de museumcollectie is een exemplaar der var. *graafii* Ver Huell zonder nadere opgave van vindplaats; in de collectie Snellen kan men het l. c. beschreven exemplaar vinden van de var. met blauw omrande vlekjes op de voorvleugels.

Ten slotte moet ik wijzen op twee voorkomende vormen: de eerste heeft wortelwaarts van de zwarte vlek aan het einde der cel op de bovenzijde der voorvleugels steeds een groepje van blauwwitte schubben (n°. 8, 25 en 29); de tweede mist de twee afzonderlijk gelegen of verbonden vlekjes in cel 1 op de onderzijde der voorvleugels, zoodat de overige vlekjes in een cirkel liggen (nos 6, 23 en 28).

Van de exemplaren onder nos 17, 18, 19, 20 en 21 zijn preparaten vervaardigd der genitaliën; de nummers der preparaten zijn resp. 36, 37, 38, 39, 59 en 60.

6. *L. corydon* (Scop.).

Scop. Ent. Carn. p. 179, (1763). Snell. Vl. v. Ned. Macrolep. p. 56 noot 2, (1867); Bijvoegselen, p. 1126, (1882); Tijdschr. v. Ent. LI, p. 15, (1908). Oudemans, Ent. Ber. n°. 35, p. 175 en n°. 36, p. 181, (1909).

1. ♂ Nutte (Limburg), Maurissen leg. 6 Aug. 1876. Coll. Snellen. — *2.* ♀ Scheveningen, v. Heurn leg. Aug. 1902. Naar alle waarschijnlijkheid is dit exemplaar verkeerd geëtiketteerd en afkomstig uit Luxemburg.

7. *L. semiargus* (Rott.).

Rott. Naturf. VI, p. 20. n°. 6, (1775). Rösel, III, p. 230, tab. XXXVII, (1746—1762). Herklots, Bouwst. 26, (1853—1865). Snell. Vl. v. Ned. Macrolep. p. 57, (1867). Ter Haar, Tijdschr. v. Ent. XXX, p. 23 en 31, (1887). Oudemans, Ned. Ins. p. 404 noot, (1900).

1—2. ♂♂ Nederland, Havelaar leg. — *3—4.* ♀♀ Nederland, Havelaar

leg. — *5—6.* ♂♀ Nederland, Veth leg. — *7—8.* ♂♀ Winterswijk, de Vries leg. 18 Juli 1886. Coll. de Vries. — *9.* ♂ Delden, de Vries leg. 6 Aug. 1890. Ab.: de bovenzijde is bruingrijs i. p. v. blauw; de onderzijde is zeer licht gekleurd. Coll. de Vries. — *10.* ♀ Apeldoorn, de Vos t. Ned. Cappel leg. 21 Aug. 1892. Coll. de Vries. — *11.* ♂ Houthem, Oudemans leg. 10 Juli 1898. Coll. de Vries. — *12.* ♀ Houthem, de Vos t. Ned. Cappel leg. 13 Juli 1893. Coll. de Vries. — *13.* ♂ Gulpen, de Vries leg. 25 Juli 1894. Coll. de Vries. — *14—15.* ♂♂ Aalten, 28 Juni 1878. Coll. Snellen. — *16—17.* ♀♀ Aalten, 28 Juni 1878. Coll. Snellen. — *18.* ♀ Rijen, 22 Juli 1877. Exp. alar. 33 mm. Coll. Snellen. — *19.* ♀ Rijen, 5 Juli 1885. Coll. Snellen. — *20—21.* ♂♀ Zundert, 21 Juli 1872. Exp. alar. resp. 34 en 32 mm. Coll. Snellen. — *22.* ♂ Cuyk, 24 Juli 1887. Coll. Snellen. — *23.* ♀ Valkenburg, 23 Juli 1881. Coll. Snellen. — *24.* ♂ Haps (N. Br.) 27 Juli 1881. Coll. Snellen.

Van de exemplaren onder n°s 7, 10, 18 en 21 zijn de genitaliën geprepareerd en bewaard in preparaten onder n°s 22, 23, 48 en 49.

Genus 5. MACULINEA v. E.

1. *M. alcon* (W. V.).

Wien. Verz. p. 182, n°. 4, (1776). Herklots, Bouwst. 27a. (1853—1865). Snell. Vl. v. Ned. Macrolep. p. 57, (1867); Tijdschr. v. Ent. XL, p. 284, (1897); XLVI, p. 231, 232, (1904). Brants, Tijdschr. v. Ent. XLVI, p. 137, (1904). De Vos t. Ned. Cappel, Tijdschr. v. Ent. LIII, p. 15, (1910).

1—4. ♂♂ Oisterwijk, de Vries leg. 1 Aug. 1895. Coll. de Vries. — *5—7.* ♀♀ Oisterwijk, de Vries leg. 1 Aug. 1895. Coll. de Vries. — *8.* ♂ Delden, de Vries leg. 6 Aug. 1890. Coll. de Vries. — *9—10.* ♂♀ Apeldoorn, de Vos t. Ned. Cappel leg. 16 Juli 1895. Coll. de Vries. — *11.* ♂ Nykerk, v. M. de Rooy leg. Coll. Snellen. — *12.* ♂ Apeldoorn, Juli 1891. Exp. alar. 36 mm. Coll. Snellen. — *13.* ♂ Apeldoorn, 20 Juli 1891. Exp. alar. 34 mm. Coll. Snellen. — *14.* ♀ Apeldoorn, de Vos t. Ned. Cappel leg. 25 Juli 1892. Exp. alar. 37 mm. Coll. Snellen. — *15—16.* ♂♂ Winterswijk, 18 Juli 1886. Exp. alar. resp. 32 en 28 mm. Coll. Snellen. — *17.* ♀ Delden, de Vos t. Ned. Cappel leg. 6 Aug. 1890. Coll. Snellen. — *18.* ♀ Rolde, 27 Juli 1883. Coll. Snellen. — *19.* ♂ Plasmolen, v. d. Weele leg. Juli 1903. — *20.* ♀ Leuvenum, 7 Aug. 1902.

Van de exemplaren onder n°s 1, 7, 10, 11, 12, 18 en 19 zijn de genitaliën geprepareerd; de preparaten zijn als volgt genummerd: 24, 25, 26, 27, 45, 46 en 61.

2. *M. euphemus* (Hübn.).

Hübner, Eur. Schmett. I, f. 257—259, (1798—1803). Snell., Tijdschr. v. Ent.

XLIV, p. 64, (1902); XLVI, p. 231, (1904). Oudemans, Tijdschr. v. Ent. XLVIII, p. 17, (1905).

1. ♂. Roermond, Latiers leg. 1 Aug. 1899. Coll. de Vries. — *2—3.* ♂♂ Roermond, Latiers leg. 1 Aug. 1899. Exp. alar. resp. 37 en 34 mm. Coll. Snellen. — *4—5.* ♀♀ Roermond, Latiers leg. 1 Aug. 1899. Exp. alar. resp. 35 en 41 mm. Coll. Snellen. N°. *5* heeft op de bovenzijde veel bruin met weinig blauw. — *6.* ♂ Rijen, 22 Juli 1877. Coll. Snellen.

Volgens de exemplaren dezer soort hierboven genoemd zijn de wijfjes steeds te onderkennen aan de meer ronde zwarte vlekken op de bovenzijde der voorvleugels. Het sexueel kenmerk, dat de wijfjes steeds bruiner zouden zijn dan de mannetjes, gaat niet op (zie n°. *4*).

Van de exemplaren onder n°. 4, 5 en 6 zijn de genitaliën geprepareerd; de nummers der preparaten zijn resp.: 67, 68 en 71.

3. *M. arion* (L.).

Linn. Faun. Suec. p, 283, n°. 1073, (1761); Syst. Nat. I, 2, p. 789, n°. 230, (1767). Rösel, III, p. 262, tab. XLV, (1746—1762). Sepp, VII, titelplaat, (1762—1860). Herklots, Bouwst. 28, (1853—1865). Snell. Vl. v. Ned. Macrolep. p. 56. 1867); Bijvoegselen p. 1125, (1882). De Vos. t. Ned. Cappel, Tijdschr. v. Ent, LIII, p. 15, (1910).

1—2. ♂♂ Nederland, Havelaar leg. — *3—4.* ♀♀ Nederland, Havelaar leg. De sexe der drie eerste exemplaren was niet meer met zekerheid te bepalen. — *5—6.* ♂♂ Arnhem, Ver Huell leg. 1853. Exp. alar. van n°. 6 is 35 mm. — *7.* ♀ Arnhem, Ver Huell leg. 1858. — *8—9.* ♀♀ Lisse, Reigersbosch, de Graaf leg. 15 Aug. 1877. Exp. alar. 40 mm. Coll. Snellen.

Van het exemplaar onder n°. *8* zijn de genitaliën geprepareerd; preparaat n°. 41.

4. *M. arcas* (Rott.).

Rott. Naturf. VI, p. 25, n°. 13, (1775). Snell., Tijdschr. v. Ent. XL, p. 282, (1897). Klokman, Tijdschr. v. Ent. XLVII, p. v, (1904). Oudemans, Tijdschr, v. Ent. XLVIII, p. 18, (1905).

1—2. ♂♀ Roermond, Latiers leg. 20 Juli 1897. Coll. de Vries. — *3.* ♂ Roermond, Latiers leg. 1 Aug. 1899. Coll. Snellen. — *4.* ♂ Roermond, Latiers leg. Juni. Coll. Snellen. — *5—6.* ♂♂ Tegelen, Klokman leg. 25 Juli en 10 Aug. 1898. Coll. Snellen. — *7—8.* ♀♀ Tegelen, Klokman leg. 10 en 17 Aug. 1898. Coll. Snellen.

Genus 6. Cyaniris Dalm.

1. *C. argiolus* (L.).

Linn. Faun. Suec. p. 284, n°. 1076, (1761). Syst. Nat. I, 2, p. 790, n°. 234,

(1767). Herklots, Bouwst. 27, (1853—1865). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 58, (1867); Bijvoegselen, p. 1125, (1882); Tijdschr. v. Ent. XL, p. 284, (1897); Sepp, III, p. 1, tab. I, (1860—1900).

1—2. ♂♂ Nederland, Havelaar leg. — *3—5.* ♀♀ Nederland, Havelaar leg. Exp. alar. van n°. *5* is 26 mm. — *6—7.* ♂♀ Holland, Veth leg. Exp. alar. van n°. *7* is 31 mm. — *8—9.* ♂♀ Apeldoorn, Oudemans leg. 24 Juli 1890. Coll. de Vries. — *10.* ♂ Apeldoorn, de Vries leg. 8 Aug. 1887. Exp. alar. 28 mm. Coll. de Vries. — *11.* ♀ Hoenderloo, de Vries leg. 5 Aug. 1891. Coll. de Vries. — *12.* ♀ Delden, de Vries leg. 20 Juli 1891. Coll. de Vries. — *13.* ♂ Doetichem, 6 Juli 1857. Coll. Snellen. — *14.* ♂ Zundert, 21 Juli 1872. Expl. alar. 29 mm. Coll. Snellen. — *15.* ♂ Ruurlo, 25 Juli 1880. Coll. Snellen. — *16.* ♂ Cuyk, 24 Juli 1887. Coll. Snellen. — *17—18.* ♂♂ Plasmolen, 26 Juli 1887. Coll. Snellen. — *19.* ♀ Groesbeek, 27 Juli 1890. Coll. Snellen. — *20.* ♀ Maarsbergen, 14 Mei 1896. Exp. alar. 26 mm. Coll. Snellen. — *21.* ♀ Maarsbergen, 5 Juli 1868. Exp. alar. 32 mm. Coll. Snellen. — *22.* ♀ Hattem, Juli 1858. Coll. Snellen. — *23.* ♂ Joure, Rinkes leg. 1905. — *24—25.* ♂♂ Leiden, v. d. Werffpark, Flippo leg. 20 Juli 1914. 't Is wel opmerkelijk, dat *C. argiolus*, die in Zuid-Holland niet algemeen is, in den zomer van 1914 in de directe omgeving van het museum in grooten getale te zien was. Ook in de maand Mei van 1915 waren enkele exemplaren waar te nemen.

Van de exemplaren onder n^{os}. *8*, *10*, *13*, *24* en *25* zijn de genitaliën geprepareerd; de preparaten zijn als volgt genummerd: *20*, *21*, *59* en *74*.

Genus 7. Ununcula v. E.

1. *U. argiades* (Pall.).

Pall. Reise I, App. n°. 65, (1771). Herklots, Bouwst. 21a, (1853—1865). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 61, (1867); Bijvoegselen, p. 1125, (1882). De Graaf, Tijdschr. v. Ent. VI, p. 151, (1863).

1. ♀ Varsseveld, ter Meer leg. Aug. 1857. Coll. Snellen.

2. *U. minima* (Fuessly.).

Fuessly, Schweiz. Ins. p. 31, n°. 599, (1755). Snell., Vl. v. Ned. Macrolep. p. 58, (1867). Maurissen, Tijdschr. v. Ent. IX, p. 172, (1866).

Geen inlandsch exemplaar aanwezig. Deze soort schijnt slechts in Zuid-Limburg voor te komen.

Leiden, 5 Juli 1915.